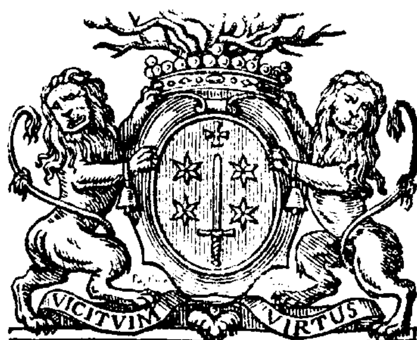
A°. 1861. N°. 252.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 25 October.

[Bij N°. 249 dezer Courant behoort een Vervolg.]

WEENEN, 21 October.

De thans nog in Zevenbergen bestaande k. koninklijke Regering schijnt geweigerd te hebben om de verordening voor het bijeenroepen van den Landdag te Karlsburg uittevaardigen. Vermoedelijk zal dit blijk van tegenstand aanleiding geven tot eene ontbinding van dat bestuur.

— De Koning van Griekenland bevindt zich nog in Triest en wacht aldaar het stoomvaartuig, 't welk bestemd is om hem naar zijn Rijk overtebrengen. De personen, die, als verdacht van deel te hebben genomen aan de zamenspanningen tegen het koninklijk gezag daar te lande, gevangen zijn genomen, zijn ten deele weder ontslagen, doch ten aanzien van eenige weinigen schijnt genoegzaam van hunne schuld te zijn gebleken. — De zaak van den jongen *Dokos*, welke een pistoolschot op de Koningin heeft gelost, wordt nog geregtelijk onderzocht.

— De spoorweg naar Lemberg is thans geopend. Dit middel van versneld verkeer, 't welk zoo zeer tot ontwikkeling van welvaart kan strekken, zou te voren aanleiding hebben gegeven tot feesten en vreugdebedrijven. Thans is het anders. De geest van tegenstand, die zich in Posen en in Warschau heeft geopenbaard, doet zich ook in oostenrijksch Polen gelden. Men rekent daar, teregt, of ten onregte, op ondersteuning van Frankrijk, en men is thans minder beducht dan te voren voor middelen van bedwang van den kant van Rusland. Men schijnt echter in Gallecie in tijds maatregelen te hebben genomen om pogingen, ten einde de openbare orde te verbreken, terstond en krachtdadig te verijdelen, en naar men verneemt zijn in de laatste dagen verscheidene regimenten, zoo infanterie als kavalerie, uit het binnenste van Rusland in Polen binnengerukt, ten einde de maatregelen der Regering tot herstel der orde te ondersteunen.

VAN DEN RIJN, 23 October.

Naar luid van een telegrafisch berigt uit Berlijn, is de illuminatie aldaar in den avond van gisteren allerluisterrijkst geweest, en hebben HH. MM. de Koning en de Koningin, dezelve in oogenschouw nemende, allerwegen de blijken ondervonden van de hartelijke toegenegenheid der bevolking.

Het bewind van Zwitserland volhardt bij zijne verklaring, dat op goeden grond gebleken is, dat bij het gebeurde te Villegrand het ongelijk aan de fransche zijde is geweest. In Genève verlangt men voor de veiligheid dier plaats bezetting van Bonds-troepen.

— Uit Italie wordt gemeld, dat de tijding, dat de fransche Regering vooreerst en voor een nog onbepaalden tijd hare troepen in Rome, zoo het heet ter bescherming van den Paus, zal laten verblijven, in Turin een zeer ongunstigen indruk heeft gemaakt. De minister *Ricasoli* moet den franschen gezant, den heer *Benedetti*, hebben te kennen geven, dat de keizerlijke Regering op deze wijze het Pausdom ten val zal brengen, want dat men er op rekenen kan, dat zeker in Italie, en welligt ook elders, eene scheuring onder de r. k. geestelijkheid, betreffende het vraagstuk van het wereldlijke gezag der Pauzen, zal ontstaan, die ook een ongunstigen invloed op hun kerkelijk gezag kan hebben.

PARIJS, 22 October.

De fransche troepen, die zich nog te Shangaï en te Tientsin bevinden, hebben bevel ontvangen om China vóór 1 Januarij 1862 te ontruimen. Zij zijn grootendeels bestemd om de niet zeer talrijke fransche krijgsmagt in Cochin-China te versterken.

— In Egypte hebben nogal zware overstroomingen plaats gehad. Eenige fransche ingenieurs, derwaarts door den Onder-Koning ontboden, zullen eerlang vertrekken, ten einde de geledene schade zooveel mogelijk te herstellen. De heer *de Lesseps* is reeds naar Alexandrie vertrokken, vergezeld door ingenieurs, die verslag zullen uitbrengen eensdeels omtrent de schade, welke aan de werken van het Suez-kanaal is toegebragt, en verder omtrent de maatregelen, welke zullen behooren te worden genomen om zoo spoedig mogelijk de zaken in den vorigen toestand te brengen.

— Uit Brussel wordt gemeld, dat de oostenrijksche Regering voornemens is, de dagbladen *Observateur* en *National* aantekoopen, ten einde dezelve zamentesmelten tot één orgaan in hare dienst, ter vervanging van *l' Indépendance*, welk blad sedert den italiaanschen oorlog heeft opgehouden haar orgaan te zijn.

— Het gouvernement heeft last gezonden naar Brest, om de transportschepen, bestemd voor het overbrengen van de expeditionaire troepen naar Mexico, ten spoedigste uitterusten en zeilree te maken. Het schijnt echter, dat bij de spaansche Regering nog bezwaren bestaan tegen de dadelijke gewapende tusschenkomst van de fransche krijgsmagt in Mexico.

— Het half-officiële dagblad *le Pays* verdedigt de laatste circulaire van den minister *de Persigny* tegen het *Journal des Débats* en maakt de aanmerking, dat dit dagblad in der tijd de wetten heeft toegejuicht, welke dien bewindsman de middelen verschaft hebben om het socialismus te beteugelen. De clericalen merken aan, dat *le Pays* de leden der vereeniging Sint-Vincentius-de-Paula op ééne en dezelfde lijn met de Socialisten schijnt te stellen.

De *Constitutionnel* verkondigt, dat de circulaire van den minister vooral bij het publiek indruk heeft gemaakt, omdat bij hetzelve de overtuiging bestond, dat het gouvernement sommige vereenigingen niet tot gehoorzaamheid aan de wet zou durven noodzaken, vermits die vereenigingen zich sterk genoeg zouden achten om de Regering te trotseren. Volgens den *Constitutionnel*, heeft het gouvernement getoond *te durven*, en daardoor het bewijs gegeven, dat het op de hoogte van zijne verpligtingen staat.— Hiertegen voeren de clericalen aan, dat, zal het gouvernement toonen dat het krachtig is, het alzoo verpligt zal zijn om alles te doen wat men veronderstelt dat het niet zal durven verrigten.

In de *Opinion nationale*, welk blad mede zeer ingenomen is met de circulaire van den minister van Binnenlandsche Zaken, wordt thans een krachtig woord gesproken in het belang van de vrijheid. Dat blad wenscht, dat aller regten zooveel mogelijk zullen worden uitgebreid; waarbij evenwel in het oog zal zou moeten worden gehouden, dat ware vrijheid zonder gelijkheid onbestaanbaar is. — De tegenstanders van dat blad meenen, dat de redenering weder het bewijs oplevert; hoe weinig zij, die zich *liberalen* noemen, voorstanders van de vrijheid zijn. Terwijl zij aandringen op uitbreiding der regten van allen, juichen zij bij de opheffing van nog bestaande regten; en vermits de gelijkheid de eerste voorwaarde is voor de vrijheid, beginnen zij met de vrije mannen te verlagen tot slaven.

Er heeft, sedert het bekend is geworden, dat de heer *Veron* voortaan weder aan den *Constitutionnel* werkzaam zal zijn, hier ter stede eene wijziging plaats in het personeel der voornaamste publicisten. De heer *Grandguillot* gaat over van den *Constitutionnel* naar *le Pays*, zooals men vermoedt, omdat hij zich niet met den heer *Veron* kan verstaan. Daarentegen wordt de heer *Limayrac*, gewezen redacteur van *la Patrie*, overgeplaatst van *le Pays* naar *le Constitutionnel*.

In de ultramontaansche *Monde* wordt te dezer zake aangemerkt, dat tusschen de twee laatstgenoemde dagbladen eene zoo groote gelijkheid van beginselen bestaat, gepaard met eene zoo vaste overtuiging, dat zij elkander gedurig hunne redacteuren over en weder overdoen. Spottenderwijze zegt *le Monde*, dat niemand weet waar de heer *Limayrac* zal stilstaan. Die publicist doorloopt zijne Odyssea zoo snel, dat men hem niet kan vatten. Hij is een *Ulysses*, een *Proteus*, om niet te zeggen, dat hij is een *„passe-partout"*.

Volgens *le Monde*, zal inmiddels de Raad van Genève niet weinig verlegen zijn. Dat regerings-collegie denkt den heer *Grandguillot* bij den *Constitutionnel* te vinden, en zal staan tegenover den heer *Limayrac*, wiens besluiten nu met bekommering worden te gemoet gezien.

Wat het verschil met Genève aangaat, hoopt het *Journal des Débats*, dat de Staatsraad van Genève zich zal wachten voor het geregtelijk aanklagen van den *Constitutionnel*. Dit zou een misslag zijn, die welligt aanleiding zou geven, dat welgezinde fransche dagbladen partij moesten trekken voor het beklaagde orgaan. Evenzeer zou die Staatsraad zich moeten wachten voor eene officiële wederlegging van het door den *Constitutionnel* gegeven antwoord. Volgens de *Débats*, is het de roeping der dagbladen om te antwoorden. Het protest van de 1200 te Genève gevestigde Franschen is het eerst door de dagbladpers ter algemeene bekendheid gebragt, en sedert is dat protest in gewigt toegenomen, ten gevolge van nadere verklaringen van fransche ooggetuigen, die de door den *Constitutionnel* aangehaalde feiten ten stelligste ontkennen. Onder anderen is het thans gebleken, dat het in een zak genaaide lijk van een franschen ingenieur het lijk is van eene onbekende vrouw, die in Savoye is vermoord en in de Arve geworpen, langs welken stroom het in het meer van Genève is geraakt. De *Débats* begrijt niet, hoe het mogelijk is, dat de *Constitutionnel* het gouvernement van een buitenlandschen Staat zoo hevig aanvalt wegens den moord van eene vrouw, terwijl de moordenaar verborgen is gebleven. In elk geval zou men de politie te Genève niet te hard mogen vallen, als men bedenkt, dat de fransche politie met al de ter harer beschikking staande hulpmiddelen de hand nog niet heeft kunnen leggen op den persoon van *Charles Jud*.

— Onder de verdachte personen, die dezer dagen te Napels gevangen zijn genomen, wordt de prins *d'Ottojano-Medici* genoemd, die in der tijd als buitengewoon gezant naar Parijs is gezonden om Keizer *Napoleon*, na het mislukken van den aanslag van *Orsini*, met het behoud van zijn leven, namens den Koning der Beide-Sicilien, geluk te wenschen. Van eene clericale zijde wordt aangemerkt, dat het gouvernement, 't welk de geallieerde is van de fransche keizerlijke Regering, nu dezen prins in den kerker werpt.

Van dien laatsten kant wordt verder in het midden gebragt, dat de school van *Mazzini* thans de Italianen aanspoort om Venetie aantetasten, en de Regering te Turin wel genoodzaakt is om de beweging te volgen. Het zou echter ook mogelijk zijn, dat door de italiaansche bewindslieden oorlogzuchtige bedoelingen werden voorgewend om het sluiten eener nieuwe geldleening voortebereiden. Het zou toch, volgens den clericalen publicist, niet langer in twijfel kunnen worden getrokken, dat Piemont weldra weder tot eene leening zal moeten overgaan, niettegenstaande, of welligt *omdat* die van 500 millioenen slechts voor een gedeelte is gestort.

PARIJS, 23 October.

De audientie, welke door den Keizer aan den heer *Ratazzi* is verleend, heeft niet minder dan twee uren geduurd. Dat het niet ontbreekt aan zeer uiteenloopende gissingen omtrent het bij die gelegenheid besprokene, behoeft te nauwernood vermelding. In Turin is men overtuigd, dat vóór de aanstaande bijeenkomst van het Parlement het italiaansche ministerie een wijziging zal ondergaan, en dat de heer *Ricasoli* zal moeten aftreden. Deze bewindsman, die geene ondervinding heeft, wat de leiding der binnenlandsche aangelegenheden betreft, en dat gebrek alleen zou kunnen doen vergeten door het romeinsche vraagstuk tot eene gewenschete beslissing te brengen, zou niet langer lid van het ministerie kunnen blijven, vermits dat vraagstuk thans nog op de hoogte staat, waarop het was tijdens het leven van graaf *de Cavour*. Vermits echter de meerderheid in dat Parlement uit de meest ongelijkslachtige elementen is zamengesteld en dien ten gevolge zeer verdeeld is, zou het de vraag zijn, wie den heer *Ricasoli* zal kunnen opvolgen. De Toscaners en de ambtenaren zijn op de hand van dien bewindsman; daarentegen geven de Lombarden de voorkeur aan den heer *Minghetti*. De zoogenaamde piemontesche partij is misnoegd en klaagt dat zij wordt opgeofferd aan de Toscaners.

In Turin worden personen gevonden, die meenen, dat het de schuld is van den heer *Ricasoli*, dat die meerderheid zoo zeer verdeeld is geraakt, en deze minister voorzorgen heeft verwaarloosd, welke hij had behooren te nemen, ten einde de verschillende denkbeelden met elkander in overeenstemming te brengen, alsvorens sommige gewigtige en beslissende maatregelen door te drijven. De graaf *de Cavour* heeft in dit opzigt een allezins navolgenswaardig voorbeeld gegeven. Gedurig verzamelden zich om hem de leden der meerderheid, die hij raadpleegde, tegenspraak en altijd deed versteld staan over den takt, welken hij had om met menschen omtegaan, terwijl hij in de hoofdzaak zijn eigen zin volgde. — De minister *Ricasoli* staat daarentegen geheel alleen. Des ochtends te zeven ure begeeft hij zich van zijne woning naar het ministerie van Buitenlandsche Zaken, van waar hij gewoonlijk zeer laat terugkeert. Den graaf *de Cavour* ontmoette men overal, den heer *Ricasoli* ziet men nergens. Hij verstaat volstrekt de kunst niet om door welwillendheid en vormen de menschen voor zich intenemen. Graaf *de Cavour* maakte vrienden; de baron *Ricasoli* verlangt volgelingen, die zich naar zijnen wil gedragen. Leefde hij onder eene hooghartige natie, dan zou hij welligt steun vinden, maar van de wufte, ligtzinnige Italianen is dit niet te verwachten.

— Ter beurze is de omzet weder onbebelangrijk geweest en de prijzen zijn iets lager dan gisteren. Het gerucht is in omloop, dat het gouvernement morgen tot eene verhooging der rente van de schatkist-biljetten zal overgaan.

LONDEN, 23 October.

H. M. de Koningin en de haar vergezellende leden van het koninklijk gezin hebben heden ochtend de terugreis uit het noorden van Schotland naar deze hoofdstad aangenomen.

— De schorsing der Parlements-zitting is heden tot den 17den December verlengd, doch zal waarschijnlijk, volgens gewoonte, nog langer voortduren.

— Een der ministeriële bladen, de *Observer*, meldt, dat de gouvernementen van Engeland, Frankrijk en Spanje het onderling eens geworden zijn omtrent de schikkingen voor de voorgenomen tusschenkomst in Mexico. „Engeland (dus vervolgt dat blad) heeft nooit het voornemen gehad, militair geweld te bezigen, noch om zich in het binnenlandsch bestuur van Mexico, of in den strijd tusschen de partijen, te mengen. Het wilde en wil nu nog alleen door de operatien zijner vloot op de mexicaansche kust de veiligheid der britsche onderdanen verzekeren en de mexicaansche Regering dwingen tot voldoening van alle erkende britsche vorderingen en tot teruggaaf der van wege het mexicaansche gouvernement uit het britsche consulaats-gebouw geroofde geldsommen. Om dat doel te bereiken is de britsche vloot, die zich in de mexicaansche wateren bevindt, met de daartoe behoorende mariniers, voldoende, zonder dat het noodig is, die krijgsmagt door landings-troepen te versterken. Ofschoon de fransche en de spaansche Regering het aanwenden van troepen misschien noodig zullen oordeelen tot handhaving der binnenlandsche rust, is men het toch volkomen hierover eens, dat dit geschieden moet zonder dat eenige aanwinst van grondgebied beoogd worde".

— De te Washington gevestigde bijzondere berigtgever der *Times* meldt in zijn brief van den 7den dezer o. a. het volgende:

„Hoe nauwkeuriger ik den staat van zaken beschouw, des te meer besef ik de moeijelijkheden der positie van den generaal *M'Clellan* (den bevelhebber van het bij Washington en de Potomac gepostеerde leger der Federalisten). Ofschoon zijne krijgsmagt zeer talrijk is, heeft hij, uit hoofde van hare onbedrevenheid, niet genoeg troepen om ze op dit oogenblik in twee corpsen te kunnen verdeelen en daarvan het eene tegen den vijand te laten oprukken, terwijl het andere de werken bij Washington blijft bewaken en in geval van tegenspoed als reserve zou dienen. Het is genoegzaam zeker, dat de Separatisten naar Manassas teruggetrokken en aldaar in grooten getale vereenigd zijn. Deze positie is zoo nabij Washington, dat *M'Clellan* buiten staat is om naar de eene of andere zijde eene beweging te ondernemen, die hem niet zou noodzaken om den vijand op nieuw in de sterke positie van Bullsrum en Manassas aantetasten. De werkeloosheid van *Beauregard* (den bevelhebber van het leger der Separatisten in het noorden van Virginia) moet wel de partij der Separatisten in Maryland, welke sedert lang op zijne ondersteuning wacht, ongeduldig en ontevreden maken, doch die bevelhebber moet in zijne tegenwoordige positie blijven zonder aanvallenderwijze te werk te gaan, omdat het doel der noordelijke Staten — herovering der zuidelijke — niet zonder aanval van hun kant bereikt kan worden en *M'Clellan* vroeg of laat tot een aanval zal *moeten* overgaan. Ik denk, dat de laatstgenoemde, ten einde de sterkte van

den vijand te beproeven, binnen 8 à 10 dagen eene beweging zal maken, die misschien tot een algemeen gevecht zal leiden, of hem zal doen besluiten om zijne positie te veranderen en elders tot operatien over te gaan.

„De schepen der expeditie, welke eerstdaags uit de noordelijke havens en van Annapolis in zee zullen steken, zullen zich op de kust van Noord-Carolina vereenigen. De van hier (Washington) met die expeditie aftezenden krijgsmagt zal, naar ik verneem, 4500 man bedragen, onder bevel van den brigade-generaal *Viele*, die vroeger bij het leger der Ver.-Staten gediend en ook als officier aan den oorlog in Mexico deelgenomen heeft. Behalve die 4,500 man, zullen 9,500 man tot deze expeditie behooren, verdeeld in twee brigaden. De geheele magt zal onder bevel van den generaal *Sherman* staan. — Te Savanna, Mobile, Fernandina en Pensacola heeft men alle reden om een aanval te vreezen."

— Ofschoon de merken uit Parijs weder lager afkomen, is de beurs heden williger; de 3 pc. gecons. 92½ à ⅝ g.g. en op tijd.

's GRAVENHAGE, 23 October.

Bij besluit van den 8sten Oct. jl. heeft Z. M. de statuten der *Vereeniging tot instandhouding van het fonds tot ondersteuning van weduwen en weezen der onderwijzers in de provincie Drenthe* goedgekeurd.

's GRAVENHAGE, 24 October.

Naar men verneemt, heeft de heer mr. *P. P. van Bosse* zijn ontslag verlangd als lid en voorzitter van de commissie voor den aanleg van de staats-spoorwegen.

— H. M. de Koningin heeft, op het berigt der ongesteldheid van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, hare terugkomst uit Stuttgart bespoedigd, en is reeds heden namiddag hier teruggekomen.

— De ministers en autoriteiten, welke uitgenoodigd waren om de plegtigheid van het leggen van den eersten steen voor de spoorweg-brug te Zutphen bijtewonen, zijn hier teruggekomen.

— Z. K. H. de *Prins van Oaanje* heeft een rustigen nacht doorgebragt. Men meent zich steeds te mogen vleijen, dat de ziekte haren gewonen loop zal behouden.

— Morgen zal de Tweede-Kamer over de gewijzigde voordragt betreffende de zamenstelling en de bevoegdheid van den Raad van State beraadslagen.

Aan het opmaken van de voorloopige verslagen, betreffende het onderzoek van de hoofdstukken der staatsbegrooting, wordt druk gearbeid.

HAARLEM, 23 October.

In de bijeenkomst van den gemeente-raad dezer stad van heden is door den voorzitter medegedeeld, dat Ged. Staten o. a. het besluit tot het aangaan eener geldleening van *f* 64,000 à 4½ pc. hebben goedgekeurd.

De voorzitter heeft berigt, dat er geene bezwaren zijn ingekomen tegen het onttrekken aan de publieke dienst van de Kromme Voldersgracht. Alsnu is besloten tot den verkoop van dien grond, deels aan den agent-directeur der Gaz-fabriek, deels aan *J. Timmer*, tegen *f* 1 de □ el.

Is gelezen een brief van de firma *Zocher en V. Schneevoogt*, inhoudende, dat zij zich verpligt vinden hun voorstel, betreffende de huur van den tuingrond ter zijde van den Kruisweg, intetrekken. Overeenkomstig het voorstel van de commissie van Financien is alsnu besloten om dien grond openbaar te verhuren, en op voorstel van den heer *Heshuysen*, dat die verhuring zal plaats hebben eerst bij perceelen en daarna in massa.

Is besloten, aan bestuurderen van het Lees-museum te kennen te geven. dat in het Oude Mannenhuis geen locaal aanwezig is, 't welk hun zoude kunnen worden verhuurd, en dat de gemeente geen ander locaal beschikbaar heeft, 't welk aan hen tot het bedoelde einde in gebruik zou kunnen worden afgestaan.

Met 17 tegen 1 stem is, overeenkomstig het voorstel van B. en W., besloten om onder de hand voor 5 jaren, tegen *f* 10 's jaars, aan de Vereeniging *Weten en Werken* te verhuren een locaal boven de Stads-waag.

Op voorstel van B. en W. is besloten om magtiging te verleenen aan den schutters-raad tot het aanschaffen van meer schutters korte jassen en minder schutters pantalons, derwijze dat de voor deze onderdeelen toegestane som geene verhooging behoeft te ondergaan.

Op voorstel van B. en W. is afwijzend beschikt op een verzoek van *J. Corte* tot aankoop van een gedeelte van het erf aan de Raaks, op 't welk vroeger de stoom-korenmolen heeft gestaan, vermits dit erf nog voor de dienst der gemeente benoodigd blijft.

Vervolgens is aan de orde gesteld de begrooting voor de dienst der gemeente gedurende het jaar 1862.

Vermits geen der leden het woord verlangde ter beoordeeling van de algemeene strekking van het voorstel, is men dadelijk overgegaan tot de overweging der onderdeelen.

Verscheidene posten van uitgave zijn eenigzins verminderd, andere verhoogd. Betreffende de kosten der verlichting is besloten om een bedrag van *f* 400 uittetrekken, ten einde B. en W. in de gelegenheid te stellen om gaandeweg aan de aanvragen tot het erlangen van gazverlichting te kunnen voldoen. De behoeften der verlichting zijn begroot op *f* 14,300.

De kosten van de Stads-bibliotheek zijn, ten gevolge van een adres van den heer bibliothecaris, verhoogd met *f* 125, tot den aankoop van het voor de typographische wetenschap zoo belangrijke werk van den geleerden *Dibdin*, *Bibliotheca Spenceriana*. — De kosten voor het openbaar onderwijs, kunsten en wetenschappen zijn geraamd op een bedrag van *f* 31,700-67.

Het bedrag der verschuldigde renten, pensioenen en lijfrenten is begroot op *f* 32,442-13.

Betreffende de buitengewone uitgaven voor publieke werken heeft de commissie van Financien voorgesteld om deze post te verhoogen met zoodanig cijfer als bij benadering berekend wordt benoodigd te zijn voor buitengewone aanteduiden werken, in 1862 uittevoeren, onder voorbehoud, gelijk dit bij de begrooting voor het loopende jaar is geschied, van des Raads nadere beslissing voor de uitvoering.

B. en W. hebben te kennen gegeven, geene bedenking daartegen te hebben, en alzoo zijn op deze post gebragt: de laatste termijn voor het dempen van de Raam-, Volders- en Zijdgrachten *f* 2081-50; de laatste termijn voor de verbouwing van de Kleine Houtpoort *f* 383-30; de laatste termijn voor den bouw van de school in de Achterstraat *f* 1700; de kosten van de verbouwing van het Raadhuis *f* 8000; het overdekken van de Beek *f* 4500; het dempen van de Achter-nieuwe-gracht, en het ontwerp der waterverversching *f* 84,300; weshalve voor die post wordt uitgetrokken *f* 100,964-80.

De geraamde sommen (zonder die voor onvoorziene behoeften) bedragen *f* 388,601-35.

Na eenig verwijl, zijn de beraadslagingen over de begrooting hervat, en is onder de ontvangsten in de eerste plaats gebragt het saldo van de rekening van 1860, ad *f* 11,963-11^{5}.

De opbrengst van het middel van het geslagt is, naar gelang van die van 1860, met *f* 700 verhoogd en alzoo gebragt op *f* 27,700. De geheele opbrengst van de stedelijke belasting op de middelen van verbruik is geraamd op *f* 132,250.

Nopens de geldleening, ter voorziening in de kosten der openbare werken, is, naar aanleiding van het voorstel der commissie en het bedrag voor buitengewone werken uitgetrokken, besloten om op dat art. uittetrekken de ronde som van *f* 100,000

Vermits de geraamde sommen een bedrag opleveren van *f* 340,004-52^{5}, is besloten om den hoofdelijken omslag te bepalen op de voorgestelde som van *f* 56,000, derwijze dat de ontvangsten zullen bedragen *f* 396,004-52^{5}, en, na aftrek der vastgestelde uitgaaf van *f* 388,601-35, een overschot zullen opleveren van *f* 7,403,17^{5}, 't welk, als voor onvoorziene behoeften bestemd, bij de uitgaven zal worden uitgetrokken.

De begrooting, in haar geheel in stemming gebragt, is alzoo met algemeene stemmen goedgekeurd en vastgesteld.

Is gelezen een brief van jhr. *M. Salvador*, bij welken den Raad ten geschenke wordt aangeboden een exemplaar van het werk van den heer *Guizot*: „l'Eglise et la Société chrétiennes en 1861" ten behoeve van de Stads-bibliotheek. De Raad heeft besloten den gever voor dit geschenk dank te zeggen, en het werk aan heeren commissarissen der genoemde boekerij toetezenden.

Na de behandeling van nog eenige zaken is de openbare vergadering gesloten.

HAARLEM, 23 October.
Telegrafische berigten.

TURIN, 23 October. Het officiële dagblad deelt het besluit mede, bij 't welk aan de deelnemers in de laatste geldleening uitstel wordt verleend voor de betaling van de termijnen, welke op den eersten November aanstaande opvorderbaar zouden zijn, en die alsnu in vier maandelijksche termijnen, tot en met den eersten Februarij, zullen kunnen worden gekweten. In het besluit komt voor, dat de aanleiding tot dezen maatregel moet worden gezocht in de bezwaren, welke de geldmarkt in Europa te bestrijden heeft, en wordt tevens verzekerd, dat de toestand der schatkist dit uitstel kan lijden.

Tevens is bekend gemaakt een besluit, waarbij het Stadhouderschap in Napels en het afzonderlijk bestuur in Toscane worden afgeschaft, en aan de burgerlijke besturen in die landen, in het belang der decentralisatie, meer magt wordt toegekend.

BERLIJN, 23 October. Heden wordt officieel aangekondigd, dat Z. M. de Koning de orde van den Zwarten-adelaar heeft verleend aan de kroonings-gezanten, hertog *van Ossuna*, graaf *Della Rocca* en hertog *van Magenta*.

HAARLEM, 24 October.
Telegrafische berigten.

PARIJS, 23 October. Men verzekert, dat de Keizer den heer *Ratazzi* gisteren heeft ontvangen. De heer *Veron* verkondigt in den *Constitutionnel*, dat aan de belofte van den heer *Magne*, om aan de Gedeputeerden meer vrijheid te geven in de beoordeeling der staatsbegrooting, zal worden voldaan.

PARIJS, 24 October. De renten der schatkistbiljetten zijn tot 4½ en 5 pc. verhoogd, naar gelang van de termijnen.

TURIN, 23 October. Te Cerignole is de fransche consul door bandieten beleedigd en beroofd. Rodi-Apricena wordt zeer door bandieten bedreigd.

WEENEN, 24 October. In een adres uit Hongarije wordt verlangd, dat de Keizer zelf in Ofen de verklaring zal afleggen van constitutioneel te zullen regeren en een der Aartshertogen tot zijnen stedehouder te zullen benoemen.

LONDEN, 24 Oct. Uit Nieuw-York, 15 October, wordt gemeld, dat, volgens tijdingen uit Norfolk, eene uit kanonneerbooten bestaande flotille der Separatisten het federalistische eskader, hetwelk Nieuw-Orleans blokkeert, heeft aangetast, na een levendig gevecht een stoomschip in den grond geboord en de overige schepen op strand gejaagd heeft. — Het stoomschip *Nashville*, aan boord hebbende de heeren *Mason* en *Slidell*, die zich als commissarissen der Zuidelijke Confederatie naar Frankrijk en Engeland begeven, heeft zich met geweld een doortogt gebaand door de schepen, die Charleston blokkeren.

PARIJS, 24 October. Volgens berigt uit Athene van den 17den, heeft de persoon, die op de Koningin geschoten heeft, getracht uit zijne gevangenis te ontvlugten, maar is dit mislukt. Te dier zake zijn vier personen gearresteerd.

Volgens hier ontvangene mededeelingen, is het berigt, dat te Pesth ernstige onlusten zijn uitgebroken, onwaar; de rust is daar niet verstoord.

De *Patrie* meldt, dat aan boord van een op de rivier van Bordeaux liggend schip verscheidene gevallen van gele koorts zijn voorgekomen, maar dat de noodige voorzorgen tegen verspreiding der ziekte genomen zijn.

WEENEN, 24 Oct. In een door den hongaarschen stadhouders-raad aan den Keizer gerigt adres wordt verlangd, dat de Keizer in persoon zich naar Ofen zal begeven, — zich zal onttrekken aan den invloed der hem omgevende vreemde raadslieden, — en aan de vergaderde Obergespanen verklaren zal, dat hij besloten heeft constitutioneel te regeren. Dàn zal de hongaarsche bevolking met vertrouwen hem tegemoet snellen om hem hare hulde te betoonen.

Berigten van den Midden Rijn, betreffende den wijnoogst melden, dat, wat betreft de hoedanigheid van den wijn, het uitzigt allergunstigst is, maar ten aanzien van de te verwachten hoeveelheid even zoo ongunstig. In sommige wijnbergen zal weinig of niets worden verkregen.

— In 's Gravenhage is heden (24 October) voor het eerst gebruik gemaakt van het cellulaire rijtuig voor het overbrengen van gevangenen naar en van de teregtzitting.

— Ook de Gemeenteraad en de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Delft hebben bij de Tweede-Kamer der Staten-generaal adressen ingediend, waarin zij in het publiek belang sterk aandringen op het aannemen der aanhangige onteigenings-wet ten behoeve van den spoorweg van Leyden naar Woerden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM. 24 October. Den 23sten dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Johannes Hendrikus Ferdinand*, Lodewijks, Batavia; *Concordia*, Eichman, Galatz; *Eaglet*, Purdy, Sunderland; de stoomb. *Twenthe*, Hull; *Vesta*, Tobbens, Petersburg; *Fortuna*, Andersen, Christiania.

UITGEZEILD: de stoomboot *Elve*, Hull; *Enigheden*, Stangebye, Tonsberg. Wind z. w.

Den 23sten dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: *Maria Johanna*, van der Gaauw, Villanova; *Fullerton*, Powell, Londen; *Brothers Success*, Hobarth, Rochester; *Admiraal Windham*, Alcock, Guernsey; de stoomb. *Bittern*, Liverpool; *Nieuwe Rott. Gasfabriek*, de Goede, Newcastle; *Titia*, Potjer, Memel; *Agina Udina*, Brouwer, Dantzig; de stoomb. *Maasstroom*, Hamburg.

UITGEZEILD: de stoomb. *Levant*, Havre, is met schade aan de schroef terug gekomen en aan de Marine-haven gehaald om te repareren; *Earl of Auckland*, Londen; *Vrede*, van Rijn en *Union*, Chapwell, beide naar Newcastle; de stoomb. *Hollander*, Petersburg; *Humboldt*, Stettin; *Orion*, Buiten, Gothenburg; *Westerschouwen*, Boon, avontuur. Wind w.

Den 23sten dezer in **Brouwershaven** BINNENGEKOMEN: *Nijverheid*, Bonjer, Batavia en *Hendrik Jan*, van der Meyden, Rangoon, beide naar Rotterdam.

Den 23sten Sept. te Bombay binnengekomen: *Wilhelmina*, Ihnen, Bushire.

Den 18den dezer te Triest binnengekomen: *Afiena*, Koops, Antwerpen; 19 dito *Gentleman*, Durow, Amsterdam; en uitgezeild: 22 dito de stoomb. *Trieste*, Rotterdam.

Den 17den dezer te Venetie binnengek.: *Tjetska*, Doewes, Amst.

Den 20sten dezer van Marseille uitgezeild: de st. *Rembrandt*, Amst.

Den 13den dezer te Lissabon binnengek.: *Hermanna*, Pybus, Riga.

Den 18den dezer te Havre binnengekomen: *Janna Lukkiena*, Bontekoe, Rouaan naar Cadix.

Den 19den dezer van Deal uitgezeild: *Jacoba Johanna*, de Groot, Lissabon; 21 dito *Aluda*, Dallinga, Bahia.

Den 22sten dezer te Falmouth binnengekomen: *Jan de Witt*, Guyt, Rangoon; *Helena*, Ringeling, Rio Grande.

Gepraaid: 9 Sept., op 19° z. b. en 33° w. l., *Jacoba Cornelia Clasina*, Delclisur, Amsterdam naar Batavia.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

24 *October* 1861 4½ *ure.*

Amst. Thes. 3½ p	86¾	⅞	86⅞	POLEN.			
NEDERLAND.				Oblig..... 4 p	75⅛	¼	—
W. Schuld 2½ p	64¼	5/16	61¼	PRUISSEN.			
" 3 "	77	—	—	Oblig. 59. 5 p	—	...	—
" 4 "	99 13/16	⅞	—	Aand. 54. 3½ "	—	—	—
O.-I. leen. 4 "	98 13/16	⅞	—	OOSTENRIJK.			
Amort. Sd. 3½ "	—	—	—	Obl. Met. 5 "	44 7/16	9/16	44 9/16
Hand. op resc..	137¾	138	137⅞	" " 2½ "	23⅜	½	23½
" a cont. 4½ "	137⅞	138	—	" r. Amst. 5 "	69	—	—
BELGIE.				" Nat. 54. 5 "	54⅜	9/16	54½
Ct. *Rots.* 2½ "	54		—	Weener Bank *f*	632	634	634
SPANJE.				" 1839 "	—	—	—
Oblig.... 2 p	41⅞	—	—	" 4 p	191	—	—
" ....3 "	—	—		" 5 "	364½	365	—
" b. s. 3 "	47¼	5/16	47¼	Fr. o. spw. 3 "	123		—
Bew. Coup....	—	—		BRAZILIE.			
PORTUGAL.				Geldl. 24. 5 p	99⅞	—	—
Oblig......3 p	46 7/16	—	—	" 39. 5 "	—	—	—
" 1856. 3 "	45¾	13/16	45 13/16	" 60. 4½ "	89¾	⅞	—
				VENEZUELA,			
RUSLAND.				Oblig..... 3 p	18¾	—	—
Hope & C°. 5 p	102⅛	¼	102¼	GRENADA,			
" 5 "	101¼	—	—	Oblig..... 4 "	14 3/16	¼	14¼
Certif. Obl. 4 "	74 5/16	—	—	MEXICO.			
" 31/33 5 "	—		—				
" 5 Ser. 5 "	81 15/16	—	—	Obl....... 3 p	25 1/16	¼	25¼
" 6 " 5 "	94¼	5/16	94 5/16	N.-AMERICA.			
" " 4½ "	90⅝	—	—	Philad. Lt. A.	—	—	—
" " 3 "	59 7/16	½	—	" Obl. C. B. 7 p	—	—	—
" bij *Hope* 4½ "	89⅞	—	—	Galv. Spw. 8 "	—	—	—
Insch. 6 "	—	—	—	GRIEKENLAND.			
Sp. volgef. 5 "	189¾	190¼	190	Obl. 1825 5 p	6 9/16	⅝	—

Aand. Holl. spoorw. 4 pc. 88¾. Rijn-Sahres 191. Spanje Amortisable Schuld 16 9/16. Polen Aand. 1835 fl. 500 *f* 165; Obl. Bromberg spoorw. 4 pc. 70¾. Denemarken obl. 3 pc. 81¾. Brazilie geldl 1843 van £ 100 5 pc. 99½; dito 1852 4½ pc. 89¾ à ⅞; dito 1858 4½ pc. 89¾ à ⅞. Grenada uitgest 5¼, ⅜ à 5¼. — Beleening 3. Prolongatie 2½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*
BOON HARTSINCK, *President.* J. A. JOLLES JR., 1e *Secretaris.*

Handelmaatsch. iets williger. Mexicanen hooger verkocht. Venezuela's aangeboden. Voor 't overige geene belangrijke verandering. Voor geld op prolongatie werd voor enkele posten ½ pc. meer besteed.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 21.37½; Dito Nat. *f* 29.10; div. Eng. per £ *f* 11.87½; 3 pc. Eng. Russen per £ *f* 11.87½; Frans. *f* 56; Belg. *f* 56⅛; Pruis. *f* 35; Hamb. Russen *f* 32 11/16; Russen in Z. R. *f* 33; Poolsche in Fl. *f* 27⅛.

WEENEN, 24 October. De 5 pc. Met. 66.10, nat. 79.50.

LONDEN, 24 October. De 3 pc. gecons. 92½ à ⅝. Mexico 25⅞ à 26⅛.

PARIJS, 24 October. De 3 pc. renten 67.95. Spanje 47⅛, en 41⅝.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 24sten October 1861.

Madrid,	3/m.	*f* 238	à	c.	Bord.,	½ uso	*f* 56 25	à	c.
Bilbao,	——	" 235	à	-	——	2/m.	" 55 75	à	-
Cadix,	——	" 239	à	-	Londen,	——	" 11 85	à	-
Sevilien,	——	" 234	à	-	——	zigt	" 11 95	à	-
Lisbon,	——	" 41 50	à	-	Hamb.,	——	" 35 31	à 32	-
Port à Port	——	" 41 50	à	-	——	2/m.	" 35 12½	à	-
Napels,	2/m.	" 78	à	-	Ween.,	6/w.	" 84	à	-
Livorno,	——	" 46	à	-	Augsb.,	——	" 99 50	à	-
Genua,	——	" 46 12½	à	-	Frankf.,	——	" 100	à	-
Parijs,	zigt	" 56 62½	à	-	Petersb.,	3/m.	" 163	à	-
——	2/m.	" 55 93	à 94	-	Rotterd.,	——	" 12½	à	-

SPECIECOURS.

AMSTERDAM, 24 October. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à *f* 0,00. O. gerande dito *f* 5,55 à *f* 5,65. Wigtige Engelsche Souvereinen *f* 11,90 à *f* 1200. Dito Pistolen *f* 9,60 à *f* 9,70. Nieuwe Louis d'Or *f* 00,00 à *f* 00,00. Stukken van 20 fr., *f* 9,35 à *f* 9,45 het stuk. Baren Goud en Gouden Specien van *f* 1442,60 per N. P. fijn 11 à 12 pc. Zilver van 900 à 850 d. *f* 104,20 à *f* 105 per N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à *f* 2,60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à *f* 2,75. Stukken van 5 fr. *f* 2,33 à *f* 2,36. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à *f* 2,70. Pruissische Daalders *f* 1,75 à *f* 1,78. Tiengulden-stukken *f* 9,80 à *f* 9,90.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 21 October. *Tarwe* meer gevraagd en iets hooger; Ommel. 66 à 70 p. *f* 8,90 à *f* 10,10; Old. 66 à 70 p. *f* 8,60 à *f* 9,80. *Rogge* hooger afgaande; inl. 64 à 66 p. *f* 6,80 à *f* 7,80; n. 68 p. *f* 8,10; o. 70 p. *f* 8,40. *Boekweit* onveranderd; gr. zand 62 à 66 p. *f* 6,25 à *f* 7,05; zw. 62 à 66 p. *f* 6,05 à *f* 6,85; veen 62 p. *f* 5,70. *Gerst* iets lager; w. 50 à 56 p. *f* 5 à *f* 6,20; z. 54 à 56 p. *f* 5,50 à *f* 5,90; n. k. 56 à 58 p. *f* 5,90 à *f* 6,30. *Haver* genoegzaam als voren; dikke 38 à 50 p. *f* 3,05 à *f* 4,45; witte voer 36 à 40 p. *f* 2,85 à *f* 3,40; zw. voer 34 à 40 p. *f* 2,50 à *f* 3,25. *Paardenboonen* prijsh. *f* 6,75 à *f* 8. *Gort* zonder handel; grove *f* 10,50 à *f* 11,50; parel *f* 14 à *f* 16.

SNEEK, 22 October. *Boter* *f* 53. Kanter-*kaas* *f* 27 à *f* 31,50; nagel-*kaas* *f* 26 à *f* 30.

DELFT, 24 October. *Boter* *f* 53 à *f* 63.

[In een der ondertrouw berigten, geplaatst 19 October jl., staat *E. Ploos van Amstel*, moet zijn: *E. Ploos van Amstel Hollman.*]

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders van HAARLEM, brengen ter kennis, dat de 1e **SUPPLETOIRE BEGROOTING** der Plaatselijke Inkomsten en Uitgaven voor den jare 1861, den 23sten dezer den Raad aangeboden, op de Secretarie voor een ieder ter lezing nedergelegd en tegen betaling der kosten verkrijgbaar gesteld is.

Haarlem, den 24sten October 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
FOCK, Voorzitter.
J. TIELENIUS KRUYTHOFF, Secretaris.

AMSTERDAM — NIEUWEDIEP.
STOOMRADERJAGTEN ZAANSTROOM
N°. 1 en 2.
WINTERDIENST,
AANVANGENDE 1 NOVEMBER 1861.

Dagelijks:

Van Amsterdam	's morg. ten 7½ ure,	's nam. ten 3¼ ure.		
„ Alkmaar	„ „ 11 „	's av. „ 6½ „		
Aankomst te Nieuwediep	's nam. „ 2 „	„ „ 10 „		
Van Nieuwediep	's nachts ten 12 ure,	's morg. ten 9¾ ure.		
„ Alkmaar	's morg. „ 5¾ „	's midd. „ 1¼ „		
Aankomst te Amsterdam	„ „ 9¼ „	's avonds „ 4¾ „		

NINIAM.

*** Die iets verschuldigd zijn aan of te vorderen hebben uit de Nalatenschap van Mejufvrouw A. W. LAROS, in leven Weduwe van den Wel-Edelen Heer *Jan Zuurdeeg*, gelieven daarvan betaling of opgave te doen vóór of op den 1sten November a. s., aan den Executeur-Testamentair
P. J. ZUURDEEG Jzn.
Leyden, 22 *October* 1861.

*** *Burgemeester en Wethouders van* ROTTERDAM, roepen bij deze op allen die voor de Betrekking van

Hoofd-Onderwijzer

aan eene op te rigten School voor minvermogenden of Tusschenschool, wenschen in aanmerking te komen, om zich onder overlegging der bij de Wet gevorderde Bescheiden, in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, aantemelden bij Burgemeester en Wethouders dier Gemeente, vóór of uiterlijk op den 15den November e. k.

De aan die Betrekking verbonden Voordeelen zijn: eene Jaarwedde van *f* 1300, benevens vrij gebruik van Steenkolen gedurende de Wintermaanden (van November tot Mei) en Gaz, onverminderd de Voordeelen en Voorregten bij de Wet van 13 Augustus 1857 (Staatsblad N°. 103) toegekend.

Dag en Plaats van het vergelijkend Examen zullen later worden bekend gemaakt aan de Sollicitanten, wier Stukken in orde zijn bevonden.

Rotterdam, 21 *October* 1861.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
de Secretaris, de Burgemeester,
J. L. NIERSTRASZ. J. F. HOFFMAN.

*** Een **HULP-ONDERWIJZER**, 23 jaren, P. G., gewoon de Oude Talen te onderwijzen, geëxamineerd in 't Fransch en Hoogduitsch en bedreven in de Wiskunde, zoekt eene Betrekking, liefst in de Provincie Utrecht. Brieven *franco*, onder Letter A, bij den Boekhandelaar H. P. A. van GORCUM, te Assen.

Hulp-Onderwijzer.

Aan de openbare Armenschool, te Culemborg, wordt een **HULP-ONDERWIJZER** verlangd, op eene Jaarwedde van *f* 350; onder overlegging der vereischte Stukken, adressere men zich, bij *gefrankeerde* Brieven, aan den Burgemeester aldaar.

Hulp-Onderwijzers.

Het Gemeente-Bestuur van ZWARTSLUIS, vraagt

TWEE HULP-ONDERWIJZERS,

voor de Scholen in die Gemeente.

Aangifte in *persoon* of met *franco* Brieven, vóór 1°. December 1861, bij den Burgemeester van Zwartsluis.

*** Een **HULP-ONDERWIJZER**, de P. G. belijdende, voorzien van goede getuigschriften en in staat op de Piano onderwijs te geven, zag zich gaarne en het liefst in de Provincie Noord-Brabant, zoodra mogelijk aan eene School, waar uitgebreid onderwijs wordt gegeven, op aannemelijke voorwaarden geplaatst.

Brieven *franco*, aan den Hoofd-Onderwijzer op *de Hem* bij Steenbergen.

Hulp-Onderwijzer.

Voor de Armen-School te Enkhuizen, wordt tegen 1°. Januarij 1862, een **HULP-ONDERWIJZER** gevraagd, op eene Jaarwedde van *f* 400. Die daarvoor in aanmerking wenschen te komen, wenden zich vóór 15 Nov. aanstaande, met overlegging der bij de Wet gevorderde Stukken, in *franco* Brieven, tot den ondergeteekende, Burgemeester dier Stad, H. A. van BLEISWIJK.

SECONDANT.

Aan een aanzienlijk Huis van Opvoeding en Onderwijs, wordt een **Eerste SECONDANT** gevraagd, van de P. G., geëxamineerd in eene of meer moderne Talen en in de Wiskunde en van goede attesten voorzien. Zij die tevens in staat zijn om voldoend onderwijs te geven in Oude Talen en Letteren zullen de voorkeur erlangen. Brieven *franco*, onder Letter N, aan het Bureau der Provinciale Friesche Courant te Leeuwarden.

*** Men vraagt voor een Instituut in Gelderland, een **SECONDANT**, die de bevoegdheid heeft, tot het geven van onderwijs in de *Wiskunde*, kennis van eene of meer moderne Talen, zal tot aanbeveling strekken. Brieven *franco*, onder Lett. F., bij den Heer TJEENK WILLINK, Boekhandelaar te Arnhem.

*** Een **APOTHEKERS-BEDIENDE**, de receptuur kundig, van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne verplaatst, hetzij hier te Lande, in Amerika of Buitenlandsche Bezittingen. Ook is hij niet ongenegen in gemeld vak als Reiziger te fungeren. Adres *franco*, bij W. F. ZWEERS, te Zwolle, onder Lett. O.

NOTARIAAT.

Een **JONG MENSCH**, oud 20 jaren, sints 4 jaren bij het vak der Registratie werkzaam, zag zich gaarne als Volontair geplaatst op een druk Notarieel-Kantoor, liefst in de Provincie Limburg, ten einde zich te bekwamen voor het Notariaats-Examen. Adres met *franco* Brieven, onder Letters S. F., bij den Boekhandelaar H. P. A. van GORCUM, te Assen.

*** Voor een fatsoenlijk **JONGELING**, van de P. G., niet beneden de 15 jaren en eene goede hand Schrijvende, is gelegenheid om als *Leerling in den Boekhandel* te worden geplaatst. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven, bij P. K. BRAAT, te Dordrecht.

*** Een pas gehuwd **PERSOON**, van de P. G. en middelbaren leeftijd, zag zich gaarne met Februarij e. k. geplaatst, als *Tuinman* of *Opzigter*, hij is grondig met alle werkzaamheden welke daartoe vereischt worden bekend en kan er de beste getuigen van overleggen. Brieven *franco*, Lett. A. H., aan den Boekhandelaar J. W. SWAAN, te Arnhem.

*** Een bekwaam **STOKER en MACHINEDRIJVER**, die tevens eenig Smidswerk kan verrigten, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk als zoodanig geplaatst. Brieven *franco*, onder Letters A. P., aan de Boekhandelaars SCHETSBERG en KLEEUWENS, te Goes.

*** Gehuwde Lieden, P. G., middelbaren leeftijd, met Februarij buiten Betrekking gerakende, zagen zich gaarne weder als **HUISKNECHT** en **KEUKENMEID** geplaatst, onverschillig waar. Van gedrag en bekwaamheid kunnen zij goede getuigenissen overleggen. Adres *franco*, onder Letter E., bij den Boekverkooper J. M. van 't HAAFF, te 's Gravenhage.

*** Wordt gevraagd tegen 1 November aanstaande: Eene **BONNE**, P. G., ter verzorging van één Kind van 4 jaren. Alleen diegene, voorzien van goede getuigschriften, zullen in aanmerking komen. Brieven *franco*, onder Letters M. S., bij den Boekhandelaar L. SLOTEMAKER Pz., te Haarlem.

AANDACHT.

Eene Hulp-Onderwijzeres, P. G., geëxamineerd in het Fransch, wenscht ten spoedigste geplaatst te worden als **ELÈVE-SECONDANTE**, daar, waar tijd en gelegenheid is om zich in het Engelsch te bekwamen; bij voorkeur in de Prov. Utrecht. Adres *franco*, Lett. H., Bureau *Utrechtsche Courant*.

*** In een fatsoenlijk Gezin te 's Hertogenbosch, vraagt men ten spoedigste eene **BONNE**, van de P. G., niet al te jong, in staat om de liefderijke verzorging van drie Kinderen op zich te nemen en bekwaam in het Naaijen, Mazen, Stoppen, Strijken en de behandeling der fijne Wasch. Brieven *franco*, onder de Letters P. S., aan de Boekhandelaars GEBR. MULLER, te 's Bosch.

HOOGHEEMRAADSCHAP VAN RIJNLAND.

De Dijkgraaf van RIJNLAND, brengt ter kennis van de Ingelanden van het Hoogheemraadschap, dat er op Dingsdag den 29sten October a. s., in het Gemeenlandshuis te Leiden, des voormiddags ten half twaalf ure, eene **VEREENIGDE VERGADERING** zal worden gehouden. De Dijkgraaf van Rijnland,
H. C. J. HOOG.

MAATSCHAPPIJ:
Tot Nut van 't Algemeen.

De Maatschappij wenschende gestadig kennis te nemen van de jongst verschenen oorspronkelijke **LEER-** en **LEESBOEKEN** en verdere hulpmiddelen voor Lager Onderwijs, om vervolgens de best gekeurde door Geldelijke Premien te onderscheiden, en ter bevordering van het algemeen gebruik, daarop de aandacht der belanghebbenden te vestigen, heeft laatstelijk de uitgeloofde Premien toegekend wegens de volgende Werkjes:

De Spiegel, Leesboekje voor Kinderen, door L. BRUINS, uitg. te Krommenie, bij *J. de Haan*.

De Vormleer in de Lagere School, Handleiding, enz., door H. BOUMAN, uitg. te Groningen, bij *J. B. Wolters*.

Opgaven, Oefeningen en Voorstellen betrekkelijk het onderwijs in de Vormleer, door .... (H HEMKES), uitg. te Schoonhoven, bij *S. E. van Nooten*.

Schetsen van den Maatschappelijken toestand, enz. van het Nederlandsche Volk, door T. KNUIVERS, uitg. te Groningen, bij *F. Folkers*.

Natuurlijke Historie, door D. W. BOSCH Dz. en W. DEGENHARDT, eerste stukje, uitg. te Amsterdam, bij *J. H. Gebhard & C°.*

De Kleine Taalkenner, door H. HEMKES Kz., uitg. te Groningen, bij *M. Smit*.

Gronden der Rekenkunst, handleiding voor Kweekelingen, door H. HEMKES Kz., uitg. te Schoonhoven, bij *S. E. van Nooten*.

Merkwaardigheden van de vaste oppervlakte des Aardbols, door W. A. HOLTERMAN, uitg. te Rotterdam, bij *N. J. Verhoeff*.

Leerboek der Aardrijkskunde, door D. de GROOT, uitg. te Groningen, bij *M. Smit*.

Schoolwandelingen ter bevordering van Natuurkennis, door S. L. KRUG, uitg. te Amsterdam, bij *C. L. Brinkman*; en eindelijk

Korte natuurlijke historie der Vogels, Visschen, Kruipende Dieren. enz., door T. KUIPER Ez., uitg. te Haarlem, bij de Erven *F. Bohn*.

Onder toepassing van het besluit harer onlangs gehouden Algemeene Vergadering, verwacht de Maatschappij, dat op nieuws ter kennisneming haar zullen worden aangeboden oorspronkelijke Leer- en Leesboeken en verdere hulpmiddelen voor Lager Onderwijs, voor het eerst uitgegeven of belangrijk omgewerkt in den loop van het jaar 1861.

De inzending aan het adres van den Ondergeteekende wordt verlangd vóór 1°. Februarij 1862, met juiste opgaven van het tijdstip der verschijning en van den prijs, waarvoor de aangeboden Boekwerken, enz. in den handel verkrijgbaar zijn gesteld. De Algemeene Secretaris,
Amsterdam, **P. M. G. VAN HEES**,
October 1861. (Kloveniersburgwal, C. 294.)

AARDAPPELEN.

De ondergeteekenden berigten, dat zij heden in lading hebben, puik beste Zeeuwsche **WINTER-AARDAPPELEN**, voor *f* 5,25 per Mud, waarvan Monsters te bekomen zijn in het Pakhuis in de Gierstraat, te Haarlem.
G. VAN ANDEL.
G. FEIJE.

In de Bierbottelarij
Groote Markt, onder de Vleeschhal,

is voor Haarlem en omstreken gevestigd het **DEPÔT** van het Hoffsche Malz-Extract en Kraft-Brust-Malz, beide dieetische hulpmiddelen voor Lijders aan borstkwalen, hoest, verminderde levenskrachten, gebrek aan eetlust, verslapte zenuwen, ongesteldheden der maag, onderbuikskwalen, aambeijen etc.

De prijzen zijn Malz-Extract 50 Cent p. Flesch.
Kraft-Brust-Malz 40 „ „ Doos.

*** Eene fatsoenlijke Weduwe met een Zoon van 25 jaren, P.G., bewonende een net Huis, in de kom van een schoon en welvarend Dorp, bij *Arnhem*, wenschte bij zich ter **INWONING** en Vriendschappelijk Verkeer, eene Jufvrouw, op voordeelige voorwaarden. Brieven *franco*, Letters A. Z. bij den Boekh. H. B. BREIJER, te *Arnhem*.

Te Huur gevraagd,

te Voorschoten of Omstreken: Een **HUIS** of **BENEDENHUIS** en **TUIN**, bestaande uit 3 à 4 Kamers, Keuken enz. Brieven *franco*, onder Letter M, bij den Boekhandelaar H. C. SUSAN C. Hzoon, te 's Hage.

Te Huur te Arnhem,

tegen 1° November e. k.: **3 GEMEUBILEERDE KAMERS**, met *Keuken* en *Kelder*, geschikt voor *Winterverblijf*, gelegen tegenover *Sonsbeek*. *Franco* te bevragen bij de Wed. BURGERS, op *Sonsbeek*, te Arnhem.

*** DE UITGEBREIDE EN BLOEIJENDE

MUZIJK- EN PAPIERHANDEL,

door nu wijlen den Heer
W. C. DE VLETTER,

te Rotterdam uitgeoefend, met al de daartoe behoorende **ARTIKELEN, FONDS-GOEDEREN, PLAATDRUKKERIJ** met Toebehooren, alsmede het **HUIS**, waarin die Zaak wordt gedreven, staande op een der beste standen te Rotterdam, wordt **ter overneming aangeboden.** Reflecterenden, vervoegen zich ten Kantore van de Notarissen DALEN, LAMBERT en VAN WIJNGAARDEN, aan de Zuidblaak te Rotterdam. Brieven *franco*.

Wordt gevraagd:

IN KOOP: *Een deftig* HEERENHUIS, met 10 à 13 RUIME Kamers en grooten Tuin, in de onmiddelijke nabijheid van eene welvarende Stad of groot Dorp, in de Provincien Gelderland of Overijssel, vrij van overstrooming, om met 1 Mei 1862 of eerder te aanvaarden.

Reflecterenden, gelieven hunne aanbiedingen *franco* in te zenden, onder het motto HUIS, aan het Postkantoor te Amersfoort, met VOLLEDIGE beschrijving van het aantebieden perceel, aanduiding der hoogte, lengte en breedte der Kamers in Nederlandsche maat en den Prijs die er voor gevraagd wordt.

*** Men vraagt TE KOOP: Een **KROONWIEL** met **TWEE RONSELS**, geschikt voor een *Paarden-Grutmolen*. Met opgaaf van grootte en prijs, wordt men verzocht zich met *franco* Brieven te adresseren, onder de Letters K. Z., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** De aangekondigde **VERKOOPING**, van Huisraad en Inboedel enz., tegen den 29sten October, in het Locaal aan de Gedempte Kraaijenhorstergracht, is **uitgesteld**, tot Dingsdag 12 November 1861.

HOUTVERKOOPING TE HAARLEM,

aan de Gedempte Oudegracht, nabij de Jacobijnenstraat, op Maandag den 28sten October 1861, ten 11 ure, van eene groote partij **DENNEN-, VUREN- en POPELEN-DEELEN, PLATINGEN, KOLDERS, BATTINGS, JUFFERS, KAPHOUT, PAALHOUT enzoovoorts**; alles zoo goed als nieuw, afkomstig van de Gebouwen der gehouden Tentoonstelling.

*** G. W. WESSELING en H. M. WESSELING, zullen op Maandag den 28sten October 1861, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te Verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangevoerde partij Greenen en Vuren, Dramsche, Frederikstadsche, Bijhavensche, Riga, Cronstadsche en Narva **BALKEN**; Noordsche Spieren en Sparhouten; Jacobstadsche, Riga, Dantziger en Noordsche **DEELEN** en **PLATEN**; Narva Sparren, Battings, Juffers, Ellens, Colters, Eikenhout, Esschen Handspaken en andere **HOUTWAREN**. Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

Voor *f* 1.90 in plaats van *f* 7.
DE KATHOLIEKE EN PROTESTANTSCHE NATIËN,
ONDERLING VERGELEKEN
UIT HET DRIELEDIG OOGPUNT VAN
WELVAREN, VERLICHTING EN ZEDELIJKHEID.

Door *NAPOLEON ROUSSEL*,
MET EENE VOORREDE VAN
Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT.
2 Deelen in gr. 8°., ruim 800 Bladzijden.

In dit hoogst belangrijke Werk wordt het onderwerp *zóó helder*, *zóó overtuigend en onpartijdig* voorgesteld en met de sprekendste bewijzen gestaafd, dat het de kwestie ten volle beslist en het de tegenstanders moeijelijk zal vallen eenige tegenspraak in het midden te brengen. Het Boek kan velen een helder inzien doen krijgen, omtrent dikwerf maar al te zeer miskende feiten.

Slechts een klein getal Exemplaren zijn voor bovengemelde veel verminderden prijs te verkrijgen bij de Boekverkoopers Wed. J. C. van KESTEREN en ZOON, te Amsterdam.

, **TWEE BELANGRIJKE BROCHURES**, zijn uitgegeven bij NOLET & ZOON, te Utrecht, en *alom* te bekomen:

Is het Keizerlijk Decreet van 22 Januarij 1813 betrekkelijk de

TIENDEN,

THANS NOG REGTSGELDIG?
Door **Mr. J. VAN DER LEEUW**,
Advocaat te Amersfoort.
Prijs *f* 0,25.

GEDACHTEN OVER DEN TOESTAND ONZER Rivier-Polder,

door
Mr. F. N. M. EYCK VAN ZUYLICHEM,
Burgemeester van Maartensdijk, bij Utrecht.
Prijs *f* 0,35.

De Boekh. H. C. A. CAMPAGNE, te Tiel, heeft uitgegeven en algemeen verzonden:

VOLLEDIG ZAKBOEK DER THERAPIE.

VOOR PRACTISCHE GENEESHEEREN.

Beschrijving der behandeling van alle in- en uitwendige ziekten in alphabetische orde,

DOOR
Dr. L. G. KRAUS.
IN 'T NEDERDUITSCH OVERGEBRAGT
DOOR
A. ILCKEN,
Geneesheer te Deventer.
In linnen band met gouden stempel.
Prijs *f* 5,40.

De *Allgemeine Wiener Med. Zeitung* zegt van dit werk, waarvan, 6 maanden na de uitgave in het oorspronkelijke reeds eene 2de onveranderde oplage verschenen is:

„Dit alphabetisch geordend Zakboek is geenszins bestemd om het aantal der in den laatsten tijd bij menigte verschenen Récept-Zakboeken te vermeerderen, maar het moet den practischen arts als een onontbeerlijke leiddraad dienen, waarin zoowel de waarnemingen en resultaten van de nieuwere wetenschap, als de door de ervaring der eerste autoriteiten beproefde oudere geneesmethoden zijn nedergelegd. De aanwijzingen voor de behandelingswijzen en geneesmiddelen zijn namelijk kritisch uitgelezen en vastgesteld.

Dit werk omvat alzoo in zeer doelmatige orde de therapie van den nieuweren tijd in alle takken der genees- en heelkunde. De stijl is, overeenkomstig het doel van het werk, kort en bondig, maar tevens klaar en begrijpelijk."

Voor *f* 5.50 in plaats van *f* 20:

B. GLASIUS, GODGELEERD NEDERLAND,

BIOGRAPHISCH WOORDENBOEK VAN NEDERLANDSCHE GODGELEERDEN,
3 Dln., 1878 bladz.

Op Franco aanvrage en à Contant te bekomen bij **J. H. VAN DER BEEK**, Reguliersbreestraat te Amsterdam.
NB. Exemplaren net in Linnen gecartonneerd voor *f* 6.50.

, Bij den Boekh. W. N. C. ROLDANUS, te Delft, en verder alom, is verkrijgbaar:

D. H. Erdbrink, Bontekoe, of lotgevallen van een Nederlandsch Zeeman. Fransch Lees- en Vertaalboekje. Met verklaring der moeijelijkste woorden en termen. Prijs 40 Cents.

H. Hemkes Kz., Handleiding voor kweekelingen, aankomende en jeugdige Onderwijzers. Derde druk. Prijs *f* 1,80.

M. J. A. Masthoff, Tijdrekenkundig Overzigt der algemeene Geschiedenis, tevens ingerigt tot beoefening der Geschiedkundige Aardrijkskunde. Met eene voorrede van wijlen Dr. *J. P. Arend.* Prijs *f* 1,25.

——— Aardrijkskundige Namen, ten gebruike bij Herhalingslessen. Prijs 20 Cents.

J. H. K. de Roo van Alderwerelt, Handleiding tot de kennis der Vaderlandsche Geschiedenis, ten dienste van hen, die zich tot het Officiers-examen voorbereiden. Prijs *f* 1,25.

Sprechen sie Deutsch? of Hoogduitsch-Nederduitsche winkelgesprekken, benevens eene verzameling der meest gebruikelijke spreekwijzen en uitdrukkingen in den handel. Met vergelijkingstafels van Nederl. met vreemde munten. Prijs 75 Cents.

, Heden ziet bij den Boekhandelaar J. A. WILLEMSEN, te Zutphen, het licht:

HET BESTE DEEL IN HET HUISSELIJKE LEVEN,

van Mevr. LONG,
door Mejufv. **Z. C. C. VAN LENNEP.**

25 Vellen druks postform. . . . . . *f* 2,60.
In heel net Linnen Bandje met Stempels en Rugtitel „ 3,20.

Dit werkje de vertaling van „Les réalités de la vie domestique" zal een blijvende belangstelling ondervinden, vooral nu het bekort, gewijzigd en in een geheel Nederlandsch kleed het licht ziet. De naam van Mejufvrouw v. LENNEP, waarborgt de vertaling en de uitvoering is netjes.

Leesbibliotheek te Zaandam.

De ondergeteekende berigt aan zijne geachte Stadgenooten, dat van af heden alle **NIEUWE ROMAN LITTERATUUR** bij hem ter lezing te bekomen is. Tot dusverre bepaalde hij zich tot aankoop van **die Boeken**, welke reeds in verschillende Leesgezelschappen **hadden gecirculeerd.**

De vele aanvragen voor de **Nieuwe Romans** verschenen in den loop van dit jaar, heeft hem thans doen besluiten, zijne Bibliotheek met die **Nieuwe Litteratuur** te verrijken, zoodat, nu ieder in de gelegenheid gesteld wordt dat gene te lezen, wat het oog in de Couranten **boeit of opmerkt.** Ook de Romans welke nog verschijnen zullen, worden bij de Uitgave direct in zijne Bibliotheek opgenomen, ten einde zoo doende zijne Bibliotheek geheel op de hoogte des tijds te stellen.

Voor deze zoo belangrijke uitbreiding heeft hij zijne hoop gevestigd op de krachtdadige medewerking zijner geachte Stadgenooten, in wier gunst hij zich welwillend blijft aanbevelen.

Met de meeste achting heeft hij de eer te zijn, U Ed. Dw. Dr., P. N. SOMBEEK Cz.

, Bij GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, ziet het licht:

De Middelaar Gods en der Menschen.

TAFEREELEN UIT JEZUS' LEVEN EN WERK OP AARDE.

DOOR

J. J. L. TEN KATE.

Compleet in 10 Afleveringen, elk à 75 Cents, waarvan thans vijf zijn uitgegeven. — De inteekening staat open bij de meeste Boekhandelaren.

, **DE KEIZER IS OVERLEDEN, WAT ZAL HET NU ZIJN, OORLOG OF VREDE?** dus luiden de berigten uit China, alle blikken wenden zich dientengevolge weder naar het zoogenaamde Hemelsche Rijk en Europa ziet met angstige verwachting elke tijding uit dit oord der wereld te gemoet.

Ongetwijfeld zullen de nieuwe gebeurtenissen nieuwe verwikkelingen doen ontstaan en bij velen den wensch verlevendigen om nader bekend te worden met het geheimzinnige Chinesche volk, met de Chinesche maatschappij en de grondslagen waarop zij gevestigd is.

Geen beter middel is daartoe, dan zich allereerst bekend te maken met het fondament der godsdienstige en burgerlijke wet in China: de zoogenaamde

Heilige Boeken der Chinezen.

Door CONFUCIUS en MENCIUS, Wijsgeeren der Oudheid,
die ons den hoogsten eerbied afdwingen voor de verhevene stellingen, in hunne wijsgeerige schriften vervat.

Om het Nederlandsche publiek in staat te stellen, met grond te kunnen oordeelen over die belangrijke geschriften, heeft de ondergeteekende besloten, het letterminnend publiek gelegenheid te geven, zich bekend te maken met eene goede vertaling der genoemde boeken van **CONFUCIUS** en **MENCIUS.**

De **HEILIGE BOEKEN DER CHINEZEN**, door CONFUCIUS en MENCIUS, voorafgegaan door eene levensschets dezer philosophen en voorzien van belangrijke aanteekeningen, naar de beste Europesche vertalingen, zullen worden uitgegeven in 4 à 5 Afleveringen, elke Aflevering van ongeveer 120 pagina's compressen druk in Postformaat, van ruim 40 regels per bladzijde, tegen den prijs van **60** Cents de Aflevering, zoodat het geheele werk van 500 à 600 pagina's compressen druk slechts ***f* 2,40 à *f* 3,—** zal kosten.

Meer dan 5 Afleveringen zullen in geen geval berekend worden.

Buiten Inteekening zal de prijs tot op minstens **70** Cents per Aflevering verhoogd worden.

De eerste Aflevering is bij alle Boekhandelaren ter inzage voorhanden.

De bewerking is opgedragen aan dezelfde bekwame hand die ten vorigen jare ons eene vertaling van **MAHOMETS** KORAN leverde.

Haarlem, 1861. J. J. VAN BREDERODE.

PHOTOGRAPHIE ALBUMS.

A. JAGER, Water 110 te Amsterdam, heeft uitgegeven en bij alle soliede Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld:

12 keurige ALBUMBLADEN met Photographische Vignetten naar Kunstprenten, in nette Cartonnage. . . . . ***f* 2.**

Aan de keerzijde van elk **Albumblad** staat een op het onderwerp toepasselijk Versje van Dr. J. J. L. TEN KATE; het formaat is juist dat van de Photographische Portretten op Visite Kaartjes, en maakt deze Albumbladen zeer geschikt tot plaatsing in een Photographie Album.

, In den Boekhandel van de Firma JAC. HAZENBERG Cornsz., te Leyden, is heden verschenen:

1°. Mr. J. de WAL, **het Nederlandsche Handelsregt**, grondtrekken met verwijzing naar de buitenlandsche wetgevingen en opgave der belangrijkste hulpmiddelen, ten gebruike bij Academische voorlezingen. 1e Deel, 1e Afl. Prijs *f* 1,—.

Dit voor iederen beoefenaar der regtswetenschappen zoo belangrijke werk, wordt tevens aan de aandacht van Notarissen, Kooplieden, enz. ten zeerste aanbevolen.

Vroeger verscheen:

2°. **WOERDEN, LEYDEN, 'S GRAVENHAGE, OF GOUDA - 'S GRAVENHAGE,** welke lijn is de beste? Prijs *f* 0,30.

In deze interessante Brochure, waarvan nog slechts weinige exemplaren voorhanden zijn, wordt de tegenwoordige voor Leyden zoo uiterst belangrijke spoorwegkwestie behandeld.

3°. **Open Brief** aan Mr. J. HEEMSKERK Az., naar aanleiding van zijne redevoering uitgesproken den 8sten November 1860, in de openbare zitting der Tweede Kamer, namens de Studenten in de Regten aan 's Lands Hoogeschool te Leyden, door een uit hun midden verkozen Commissie. Prijs *f* 0,40.

4°. **De Academische Opvoeding**, in verband met de jongste gebeurtenissen in Delft. Prijs *f* 0,40.

5°. **Das Schraeg verengte Becken**, von Seiten der Theorie und Praxis, nach dem gegenwaertigen Stand der Wissenschaft, von Dr. **A. E. SIMON THOMAS**, Professor der Medicin und Geburtshülfe an der Universität Leyden. *Mit 7 lithographirten Tafeln.* Prijs *f* 12,60.

, Bij A. W. SYTHOFF, te Leiden, wordt uitgegeven:

NIEUWENHUIS' WOORDENBOEK

VAN

KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN,

herzien, omgewerkt en vermeerderd tot verspreiding van kennis en bevordering der beschaving onder alle standen, door Nederlandsche Geleerden.

Prijs per Aflevering *f* 0.60. Per Deel *f* 7.20.

Uit de cellen der monniken en de boekenkameren der geleerden is het licht der wetenschap uitgestraald en het heeft zich langzamerhand zoo zeer over alle rangen der maatschappij verspreid, dat eene algemeene zucht naar vermeerdering van kennis onder alle standen het duidelijke kenmerk dezer eeuw geworden is. Zij verlangt en vraagt, meer dan de voorgaande eeuwen, het algemeen-zijn der kennis; doch daar de diepzinnige wetenschap en het afdalen in de geheimenissen des wetens wel altijd uitsluitend eigendom blijven zal dier onvermoeide mannen, die een geheel werkzaam leven en al de krachten hunner ziel daaraan wijden, zoo verlangt onze tijd een algemeen overzigt, zoekt den band der wetenschappen op te vatten en de eerste gronden van alle kennis in duidelijke omtrekken voor zich afgeschetst te zien. Even zeer is dit met de kunst het geval: de kunstenaar alleen is kunstenaar; maar ieder beschaafd mensch, die vol gevoel een kunstwerk met het oog of het oor in zich opneemt, tracht zich reden te geven van den indruk der gewaarwording, zoekt de regelen en wetten te kennen, die den kunstenaar hebben geleid of weêrhouden, en vraagt naar den oorsprong, den voortgang, in een woord naar de geschiedenis der kunst.

Van dit *Woordenboek* verlangende eene nieuwe uitgave te bezorgen, en begrijpende dat bij den tegenwoordig rusteloozen vooruitgang van menschelijke kennis, het herdrukken van het oude alleen niet zoude voldoen aan de eischen, die men regt heeft hem voor te leggen, heeft de uitgever het werk in handen gesteld van eene vereeniging van geletterde mannen, die het herzien, omwerken en vermeerderen; waardoor 'tzelve te beter zal mogen strekken tot het verspreiden van kennis en het bevorderen der beschaving onder alle standen.

Verkooping van Boeken,

gedeeltelijk uitmakende de Bibliotheek van wijlen den Heer H. SCHUTTE, Ev. Luth. Pred. te Leeuwarden, behelzende werken over **GODGELEERDHEID**, waarbij *Luth.*, *Doopsgez.* en *Remonstr.* Litteratuur, **PSALMBERIJMERINGEN, GESCHIEDENIS**, waarbij vele over **FRIESLAND** en **LETTERKUNDE.**

De Catalogus is op *franco* aanvraag te bekomen. Verkooping 4—6 November 1861, door

Leeuwarden. HUGO SURINGAR.

, E. J. BRILL, te Leyden, heeft uitgegeven:

DE PREDIKER,

vertaald en verklaard door
Dr. P. DE JONG.
Prijs *f* 2.—

(Zie verder het vervolg)

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.

VERVOLG van de *Vrijdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 25 October 1861.

⁂ Getrouwd:
'sGRAVENHAGE, 23 October 1861.
P. A. J. STOOP, van *Strijen*, en A. MODDERMAN.

⁂ Getrouwd:
J. A. VUYK HOOFTMAN, van *Boskoop*, Weduwenaar van *T. van Reen*, en
A. D. HUYSER VAN REENEN, van *Bodegraven*, Weduwe van *F. van de Velde*.
BODEGRAVEN, 24 October 1861.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:
EPE, 24 October 1861.
C. F. ZEEMAN, Predt. te *Wilsum*, en W. WORST.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoote *KARSJE NYSINGH*, verloste gisteren avond 8 uur, zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON. W. C. VERWEY MEJAN.
Den Huize NIEUWENHOF, in *de Wijk*, 22 October 1861.

⁂ Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *C. M. M. LAMAISON*, geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, 20 October 1861.
A. DOIJER Jz.
Eenige kennisgeving.

⁂ Voorspoedig van eene DOCHTER bevallen *H. J. P. VAN VOORST VADER—KLOPPERT.*
GOES, 21 October 1861.
Eenige kennisgeving.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER, Mev. de Wed. *H. M. LANGE*, geb. *MAURITSZ GANDERHEYDEN.*
HULST, 21 October 1861.

⁂ Bevallen van een ZOON *G. J. M. HASSELMAN—TYDEMAN.*
HERWIJNEN, 21 October 1861.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER, de Hoog Wel-Geboren Vrouwe Baronesse *FAGEL*, geboren Baronesse *BENTINCK.*
'sGRAVENHAGE, den 21sten October 1861.

⁂ Heden beviel van eene DOCHTER *C. NOORDUYN*, geliefde Echtgenoot van Mr. M. A. VAN ROGGEN.
NAALDWIJK, 22 October 1861.

⁂ Voorspoedig bevallen van een ZOON *M. M. S. VAN DER MINNE*, geb. *PANTEKOEK.*
HEENVLIET, 22 October 1861.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER *J. M. SCHARP—VAN LOM.*
GEESTBRUG, den 22sten October 1861.

⁂ Heden overleed na een lang en smartelijk lijden, Mejufvrouw HILLEGONDA DEETMAN, Weduwe van den Heer *D. Hage*, in den ouderdom van bijna 66 jaren.
HUIZEN, den 18den October 1861.
G. HARTOG,
A. REBEL.
Executeuren-Testamentair.

⁂ Heden werd ons ouderhart diep gewond, door het afsterven onzer dierbare jongste Dochter GEERTRUIDA MARIA. Eene kortstondige, doch hevige ziekte nam haar van ons weg, in den bloeijenden leeftijd van omtrent 22 jaren.
A. J. DIEMONT.
E. DIEMONT, geb. WALLER.
HEEZE, 19 October 1861.

⁂ Aan den avond van den dag, waarop ik mijne geliefde Echtgenoote ter laatste rustplaats heb gebragt, overleed mijn jongste KIND, in wiens bezit ik mij slechts 11 dagen mogt verblijden.
H. KUIPERS, Boekhandelaar.
LEEUWARDEN, 21 October 1861.

⁂ BRIELLE, 21 October 1861. Heden overleed, na eene ongesteldheid van slechts weinige uren, mijne geliefde Echtgenoote MARIA JOHANNA MAGDALENA FAYAN VLIELANDER.
J. W. HEIN.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed, in den ouderdom van 16 jaren, ROSETTE CHRISTINE, jongste Dochter van
ROTTERDAM, 22 October 1861.
G. F. PLATE.
J. WILH. C. PLATE, geb. WAGENKNECHT.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed aan eene korte doch hevige ongesteldheid, op 23jarige leeftijd, de Wel-Edel Geb. Heer COENRAAD PFISTER, Surnumerair van de Posterijen bij het Hoofd-Bestuur.
'sGRAVENHAGE, den 22sten October 1861.
Eenige kennisgeving.

⁂ De jongste onzer Lievelingen NICOLAAS, werd ons heden door den dood ontnomen.
LEYDEN, 23 October 1861.
K. HAREMAKER Pzn.
A. HAREMAKER — DE WIT.
Eenige algemeene kennisgeving buiten deze Stad.

⁂ Na een langdurig lijden overleed heden, ons geliefd jongste Kind ALBERT ROXINUS, in den ouderdom van ruim drie maanden.
ALKMAAR, 23 October 1861.
A. J. VAN PREHN.
R. VAN PREHN, VAN KERKWIJK.
Eenige kennisgeving.

⁂ Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij hun Huwelijk, betuigen de ondergeteekenden hunnen welmeenenden dank.
GOES, 21 October 1861.
J. SOUTENDAM.
J. M. C. SOUTENDAM, SCHREUDER.

⁂ Voor de veelvuldige blijken van deelneming, ontvangen van Bekenden en Vrienden, bij het overlijden van onzen dierbaren Vader *Leon J. Herckenrath*, betuigen wij hierbij onzen opregten dank.
Namens de Kinderen en Behuwd-Kinderen,
Mr. GERARD LEON HERCKENRATH.
MONSTER, 23 October 1861.

⁂ Voor de vele bewijzen van belangstelling, bij ons Huwelijk ontvangen, betuigen wij, ook namens onze Familien, onzen hartelijken dank.
BRIELLE, 23 October 1861.
J. J. HOFSTEDE.
S. J. HOFSTEDE — BUCKMANN.

⁂ Mr. H. GERLINGS Cz., betuigt door deze zijn dank, voor de menigvuldige blijken van belangstelling, bij gelegenheid van de bevalling zijner Echtgenoot hem betoond.

⁂ Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan wijlen den Wel-Ed. Zeer Gel. Heer C. A. TIMMERMAN, in leven Plaatselijk Med. et Art. Obst. Doctor te Ameide, worden verzocht, daarvan schriftelijk opgave of betaling te doen aan het sterfhuis.

⁂ Sollicitanten naar de Betrekking van **HOOFD-ONDERWIJZER**, aan de tweede Gemeente School te Oud-Beijerland, worden uitgenoodigd, zich vóór primo November e. k. aan te melden bij den Burgemeester van die Gemeente, met het overleggen van hunne bewijzen. De voordeelen zijn *f* 700 vaste Wedde, vrij Huishuur en Tuin, en *f* 1 voor elk Kind dat ter School komt. Brieven *franco*.

⁂ Aan de 2e openbare School aan den Elshout, Gemeente Nieuw-Lekkerland, wordt zoo spoedig mogelijk gevraagt, een **HULP-ONDERWIJZER**, op een Jaarwedde van *f* 350. Er bestaat geschikte gelegenheid voor Kost en Inwoning en om zich verder te bekwamen, aan een in de nabijheid zich bevindende Normaal School.
Sollicitanten, gelieven zich met overlegging der vereischte stukken, *franco* aan te melden, bij den Burgemeester der Gemeente.

ONDERWIJS.

W. WILLEMSEN, te Ophemert bij Tiel, vraagt een' **HULP-ONDERWIJZER.**
Salaris *f* 100; vrije Kamer met Slaapplaats in de Onderwijzers-Woning; veel tijd tot eigen oefening; Kosthuis in de Gemeente; waarschijnlijke gelegenheid tot *vermeerdering* van Salaris; genoegelijken omgang.
Brieven *franco*, aan den Heer Burgemr. of aan den Onderwijzer.

⁂ In de Gemeente Tholen, wordt tegen 1 Januarij 1862 gevraagd, een **HULP-ONDERWIJZER**, aan de openbare Lagere School, op eene Jaarwedde van *f* 200. Adres *franco* Brieven, aan den Burgemeester dier Gemeente.

ONDERWIJS.

Te Zaandam worden gevraagd **VIER HULP-ONDERWIJZERS**, ten behoeve der openbare Scholen voor gewoon Lager Onderwijs. Jaarwedde *vier honderd* Gulden.
Een Hulp-Onderwijzer in staat Gymnastiek te onderwijzen, zal bovendien behoorlijk worden beloond.
Adres *franco*, aan den Burgemeester aldaar.

⁂ Aan de Departementsschool te 's Gravenhage, wordt verlangd, op een Tractement van *f* 600 's jaars, een **HULP-ONDERWIJZER**, van den tweeden of Hoofd-Onderwijzersrang en geëxamineerd voor de Fransche Taal. Men vervoege zich in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, tot den Hoofd-Onderwijzer W. J. DE VRIES.

⁂ Bij een Landbouwer te Hilversum, die zijne opleiding ontvangen heeft aan de Landhuish. School te Groningen, bestaat tegen November e. k. gelegenheid, tot plaatsing van een **JONGELING**, ter oefening in den Landbouw. Liefst heeft men Iemand die ook genoemde School bezocht heeft. Adres met *franco* Brieven, onder Letter D, aan den Boekhandel van JOH. GERADTS & COMP., te Hilversum.

⁂ **OLD BURGER-WEESHUIS, te Leeuwarden.**
Wordt gevraagd **IEMAND**, van de P. G., tusschen de 30 en 40 jaren, om als *Linnen- en Ziekenmoeder* te fungeren. Belanghebbenden worden verwittigd, om bij de verzoekschriften, *franco* aan het Gesticht in te zenden, dadelijk de Attesten te voegen, zonder dat zullen die verzoekschriften ter zijde worden gelegd.
Behalve Huisvesting, Voeding en Verpleging bij ziekte, bedraagt het Salaris *f* 150.

DE NAJAARS-VEEMARKT te Beverwijk,

valt dit jaar in op Zaturdag den 2den November.
ZEGT HET VOORT.

De Koudwater-Inrigting te Godesberg, bij Bonn,

is gedurende het geheele jaar tot de opneming van **BADGASTEN geopend.** Hare nieuw gebouwde Gezelschapszaal en nieuw aangelegde Wandelplaatsen, zijn thans voor het gebruik der Gasten opengesteld. De Lokalen en Baden worden gedurende het Wintersaizoen verwarmd.
Geneesheer der Inrigting Dr. SCHWANN.
Nadere informatien zijn te bekomen bij den Directeur,
WERNER KREWEL.

⁂ Voor een *Meisjes-Kostschool* ten Platten Lande, verlangt men ten spoedigste: Eene Prot. **SECONDANTE**, die reeds eenige ondervinding heeft en geëxam. is in twee Vreemde Talen. Brieven *franco*, met gedetailleerde opgaven, onder Lett. A., bij den Boekh. J. J. v. BREDERODE, te Haarlem.

Wasserheil-Anstalt Brühl.

(Etablissement voor geneesk. behandeling met koud water), *tusschen Keulen en Bonn aan den Rijn.*
Wintersaizoen van November tot Mei tegen verminderde Prijzen.
Het eenige duitsche Etablissement met

TURKSCHE BADEN

(Frigidarium, Tepid. Sudotor).
Van buitengewoon succes bij Rheuma, Jicht, Huid- en Zenuwziekten. In de onmiddellijke nabijheid van het Station van den Spoorweg, op 25 minuten afstand van Keulen en Bonn. Verwarmde Corridoors, riante Wintertuin, warme Baden (Vollbäder), overdekte Portalen, Wandelwegen, die altijd droog blijven, Stoombaden, Gymnastie-Zaal, Electriciteit en alle soorten van Gemakken.
Het Water van dit Etablissement komt uit den „Königsborn" en is buitengewoon goed en helder. Het klimaat van *Brühl* is zoo zacht, dat men gewoon is, het te noemen het Duitsche *Nizza.*
Geneeskundige Directeur: Dr. SACK.
Prospectussen in het Duitsch, Engelsch, Fransch en Hollandsch verkrijgbaar bij den Eigenaar
F. J. MERZENICH.

⁂ Bij eene fatsoenlijke Familie, P. G., een aangenaam Dorp in het Gooi bewonende, wordt aangeboden voor eene Dame **KOST en INWONING**, tegen billijke vergoeding. Adres Letter G., *franco* Brieven, aan het Postkantoor te Hilversum.

TE HUUR.

Te 's Hage, Arnhem en Utrecht, worden in HUUR met 1 Mei 1862, aangeboden: **HUIZEN**, met 8, 10 en 12 Kamers, allen van Tuinen voorzien, en geschikt voor zeer gedistingeerde Familien. Belanghebbenden, adresseren zich met *gefrankeerde* en geteekende Brieven, met opgave van den naam der Plaats, onder de Letters U. G., aan de Heeren G. en C. A. VAN REYN, Hoogstraat 10—77, te Rotterdam.

TE HUUR.

Te Utrecht wordt in HUUR aangeboden met 1 Mei 1862, een zeer notabel **ONDERHUIS**, met 8 Kamers Tuin enz., enz. Adres, met geteekende en *gefrankeerde* Brieven, onder Letter T., aan de Heeren G. en C. A. VAN REYN, Hoogstraat 10—77, te Rotterdam.

Uit de Hand te Koop:

Twintig Bunders best **BOUW-** en **WEILAND**, gelegen in den Anna-Paulowna-Polder, te bevragen bij den Notaris **P. A. BEETS**, te Nieuwe-Diep. Brieven *franco.*

Het **BUITENVERBLIJF** genaamd „***KLIM EN DAL***", met Koetshuis en Stal, gelegen op een der fraaiste punten buiten Arnhem, tusschen de Utrechtsche en Amsterdamsche Straatwegen, groot Kadastraal 8 Roeden, 80 Ellen. Verhuurd tot 1° Mei 1862, aan den Wel-Ed. Gestr. Heer *C. Faber Boissevain.*
Te bevragen met *franco* Brieven, bij den Makelaar VAN SOMEREN BRAND, te Arnhem.

⁂ De Notaris **VAN DER DUSSEN**, te Brummen, zal, aldaar, op den huize eerder *het Oude Kromhout* genaamd, Dingsdag den 29sten October 1861 en volgenden dag, telkens des morgens ten 9 ure te beginnen, publiek erfhuisgewijze Verkoopen:
Eenen zeer netten moderne **INBOEDEL**, voornamelijk bestaande in: Mahony-, Palisander-, Ebben- en Eikenhouten Canapeés, Stoelen met trijpe zittingen, Waschtafels met Toebehooren, Eet-, Thee-, Speel-, Toilet- en Penanttafels, Schrijftafel, Secretaire, Linnen- en andere Kasten, Boekenhangers en Kapstokken; Spiegels, Bloemvazen, 2 Paradijsvogels, Eikenhouten- en IJzeren Ledikanten met Behangsels van Damast, Bedden met Toebehooren, Springveeren- en Paardeharen Matrassen, Gordijnen, Vloerkleeden en Loopers, groote Pullen en Potten van Japansch en Chineesch Porcelein, Eetservies, Kamerschermen, Kagchels, Haardstellen, Kookfournuis, Koper-, Tin-, Blik-, Glas- en Aardewerk; 2 Paarden, 2 Veulens, eenige Rijtuigen, waaronder: Barouchette, Victoria en Tilburry, een Boerenwagen, Rijzadels, Paardentuigen, Melk-, Deel- en Stalgereedschap, een Mangel, Hand-Koffijmolen, Stortbad, IJzeren Tuinstoelen en Tafels, eenige flesschen fijne en gewone Wijnen, enz. enz.
Alles den 26sten en 28sten October 1861, van des morgens 9 tot des namiddags 4 ure te bezigtigen.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN.

Nieuwe Romans bij B. DEKEMA, te Utrecht.
ARMAND, *Jagt en Reisavonturen in America* door J. J. A. GOEVERNEUR, 2 Deelen met 19 platen *f* 4,50.
☞ Elegant gebonden (2de druk) in een deel, met gouden stempels *f* 4,80.
DUMAS, *de drie Musketiers*, 2 Deelen, 2de druk *f* 5,90.
ELLA, *Hoe grooter Licht hoe grooter Schaduw.* Een Hollandsch Familie tafereel *f* 3,50.

Openbare Verkoop

van 44 zware en gave opgaande **WILGEN BOOMEN**, waaronder zeer vele van minstens 14—18 duim Rijnl. voor de borst gemeten, op Woensdag 30 October 1861, voorm. 10 ure, te Woubrugge, aan de Woning kavel 8, bewoond door den Heer G. ROODENBERG. Betaaldag 1 Mei 1862.

*** FREDERIK MULLER, te Amsterdam, heeft uitgegeven de volgende

AUCTIE-CATALOGUSSEN.

1. VEILING 28 October. Fraaije **HANDSCHRIFTEN**, belangrijke Historische Acta, Calligraphicus, zeer zeldzame **BOEKEN** met Platen en Houtsneden. Meerendeels nagelaten door den Hr. J. J. NIEUWENHUIZEN.
2. VEILING 29 October der uitmuntende Verzameling van Hebreeuwsche en Spaansche **BOEKEN** en **PLATEN**, over Joden, van Mr. Is. DA COSTA.
3. VEILING 4 November der voortreffelijke Regtsgeleerde Historische en Literar. **BIBLIOTHEEK** van Prof. A. C. HOLTIUS, te Utrecht.

*** Bij GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, is verschenen:

LEERREDE

NAAR GAL. I: 9*b*.

Indien u iemand een Evangelie verkondigt buiten 't geen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt.

Uitgesproken te Leyden, 24 September 1861, tot inleiding van de Jaarlijksche Algemeene Vergadering, der EVANGELISCHE MAATSCHAPPIJ, *tot bevordering van Waarheid en Godzaligheid, onder R. Katholijken,*

DOOR

L. S. P. MEYBOOM,

Th. Dr. Predik. te Amsterdam.

Prijs 25 Cents.

7½ Cent. **Goedkoopste Almanak.** 64 Bladz.

Bij de Boekhandelaar P. M. VAN DER MADE, te Amsterdam, (Stilsteeg G, 88), is verschenen:

DE GOEDE RAADGEVER,

ALMANAK

VOOR VRIENDEN VAN ORDE EN WELVAART.

Voor het jaar 1862.

Met een Plaatje.

100 Exempl. ter verspreiding *f* 6.

*** Bij J. H. SCHELTEMA, in de Beurssteeg, te Amsterdam, ziet het licht:

ASTERS

POEZY,

VAN

B. T. LUBLINK WEDDIK.

Met vignet in kleurendruk, in fraai linnen band *f* 2,20.

Een NIEUWE ROMAN, getiteld:

MILLIE HOWARD,

DOOR

Mrs. LYNCH.

Uit het Engelsch 2 dln., met vignet........... *f* 5,—.

BESCHRIJVING VAN DE ZIEKTEN TE AMSTERDAM,

VAN DE JAREN 1833 TOT 1849, DOOR

M. W. LUBER, Med. Dr.

Een deel roij. 8vo. Prijs .... *f* 2,40.

Zestal Leerredenen,

bijeengebragt door Prof. J. TIDEMAN, Prof. S. HOEKSTRA Bz., Prof. L. E. W. RAUWENHOFF, Ds. C. W. VAN DER POT, Ds. J. M. MARONIER en Ds. M. W. SCHELTEMA Ez.

Ingd. . . . . . . *f* 1,60, geb............ *f* 2,—.

*** A. W. SYTHOFF, te Leiden, geeft uit:

Dr. J. BOSSCHA Jr.,

Het behoud van Arbeidsvermogen

in den Galvanischen Stroom.

Met aanteekeningen....................... *f* 1,25.

Dr. H. W. SCHROEDER VAN DER KOLK,

Het behoud van Arbeidsvermogen

BIJ DE STOOMWERKTUIGEN.

Met aanteekeningen......................... *f* 1,50.

*** **LATIJNSCH-HOLLANDSCH WOORDENBOEK** over de geneeskunde en de natuurkundige wetenschappen, door Dr. GABLER, naar het Hoogduitsch door C. DE JONG *f* 4,00.

Handboek der **OPHTHALMIATRIE**, voor de studie en de praktijk bewerkt door Dr. C. H. SCHAUENBURG, naar de 2de Hoogd. uitgave bewerkt door B. G. VAN DER HEGGE ZIJNEN, Offic. van Gez. 2de kl. *f* 3,20.

De **AMBULANCE**, practische waarnemingen over de *geschotene wonden enz.*, over de gekwesten van Palestro, Magenta, Marignano en Solferino door Dr. APPIA *f* 1,80.

Uitgave van B. DEKEMA te Utrecht.

FABRIEK VAN HOLLANDSCHE SCHRIJFINKT,

die **zwart** schrijft, **bepaald zwart** wordt en zwart **blijft**.

De aflevering geschiedt per heele-, halve en kwart flesch à *f* 1, 50 Ct. en 30 Ct., bij W. H. ZEELT, Leidschestraat bij de Kerkstraat.

☞ Bestellingen **buiten Amsterdam**, *à contant* of per postwissel.

*** De ERVEN J. J. TIJL, te Zwolle hebben uitgegeven:

SCHOOLKAARTEN

van Nederland, Europa, het Oostelijk en het Westelijk Halfrond,

BEWERKT DOOR LASTDRAGER,

ONDER TOEZIGT VAN

W. A. ELBERTS.

HET STEL COMPLEET *f* 17. — AFZONDERLIJKE KAARTEN *f* 5.

De Kaarten zijn behoorlijk op katoen geplakt en van rollen voorzien.

*** Door P. C. HOOG, te Rotterdam, is uitgegeven:

WONDEREN DER NATUUR-WETENSCHAP.

Een Boek voor oude en jonge liefhebbers der Natuurkunde, door **JOHN CARGILL BROUGH.** Uit het Engelsch door L. C. CNOPIUS. Met een Voorwoord van Dr. D. LUBACH. Met 16 Platen. **Tweede Uitgave.** Prijs ingenaaid ***f* 1.60**, gebonden ***f* 1.90.**

OVERDRUKJES.

SCHETSEN en **VERHALEN** door CD. BUSKEN HUET, Pred. bij de Walsche Gemeente te Haarlem. **Tweede Uitgaaf.** Prijs *ingenaaid f* 1.60, *gebonden f* 1.90.

RUTH EN HARE VRIENDINNEN.

Een Verhaal voor jonge Meisjes. Naar het Engelsch door A. C. E. DE G. . . . . **Tweede Uitgave.** Prijs *ingenaaid f* 1.50, *gebonden f* 1.80.

TEN KATE'S KOMPLEETE DICHTWERKEN.

Het is thans vijf-en-twintig jaren geleden, dat J. J. L. TEN KATE — toenmaals een vijftienjarig jongeling — door de uitgave van zijnen eersten Bundel het Vaderlandsch Publiek de belofte gaf, dat weldra de rij onzer Dichters met eenen zou vermeerderd worden, die geene onwaardige plaats in hun midden zou innemen. Menig nieuwe Verzameling, die in den loop dier jaren den eersteling volgde, bevestigde de verwachting, dat de belofte geene ijdele was geweest; en waar er tegenwoordig sprake is van Neêrlands meest gelezen en geliefde Zangers, vergeet men den naam van den Dichter van **Ahasverus** en **De Watergeuzen**, van de **Legenden** en **Christen Harptonen**, den tolk van TORQUATO TASSO, niet.

Intusschen zijn de Dichtwerken van TEN KATE, bij zóó veelvuldige Uitgevers in het licht verschenen en is hun kopijregt zóózeer van de eene hand in andere overgegaan, dat, terwijl sommigen een' tweeden en derden druk hebben mogen beleven, anderen slechts in een' betrekkelijk kleinen kring bekend zijn geworden, zoodat slechts weinige liefhebbers, die niet tegen de moeiten en kosten des verzamelens opzagen, de vrij breede reeks zijner Gedichten bij elkander bezitten.

In de dagen als de onze, waarin de vernieuwde liefde voor Nederlandsche Dichtkunst tot de verblijdende teekenen des tijds behoort, waarin CATS en VONDEL, herdrukt, BILDERDIJK en DA COSTA, TOLLENS en BEETS, VAN LENNEP en SCHIMMEL, om van anderen niet te spreken, in volledige uitgaven in wijden kring verspreid worden, is het den ondergeteekende wenschelijk voorgekomen, om, naar veler uitgedrukt verlangen, **de Gedichten** van **TEN KATE** mede uit hunne verstrooijing te herzamelen en in **eene kompleete uitgave** het Vaderland aan te bieden. En toen hij zich nu allereerst van des Dichters goedkeuring en medewerking verzekerd had, aarzelde hij niet zich de vele zorgen te getroosten, die aan eene onderneming als deze noodzakelijk verbonden zijn.

Het is hem aanvankelijk gelukt, de zwarigheden te overwinnen, die hem bij de volvoering van zijn plan niet zelden belemmerend in den weg kwamen, zoodat hij zich vleijen mag, binnen betrekkelijk korten tijd — misschien op enkele vertalingen na — de volledige uitgave het licht te doen zien. De Dichter zelf heeft de leiding der uitgave op zich genomen, en zijne Gedichten, niet zelden herzien, en gerangschikt in verschillende rubrieken, reeds geheel voor de pers in gereedheid gebragt.

De ondergeteekende vertrouwt, dat de uitkomst leeren zal, dat hij zich niet bedroog, toen hij, bij het aanvaarden van deze uitgebreide onderneming. op den goeden smaak zijner Landgenooten en hunne sympathie met eenen Dichter rekende, van wien zij weten dat hij hen liefheeft, en wien zij den dank voor menig nuttig en genotvol oogenblik niet ligtelijk zullen ontheuden.

A. W. SYTHOFF.

*** Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, is verschenen:

ONZE KINDEREN IN DEN HEMEL. *Troostwoorden voor treurende Ouders*, verzameld door J. J. L. TEN KATE, Predikant te Amsterdam. . . *f* 1,80.

Hetzelfde in zwart Eng. Linnen met Zilver. *f* 2,40.

POETISCHE NALATENSCHAP VAN EEN' JEUGDIG ONTSLAPENE. *Gedichten* van C. DES AMORIE VAN DER HOEVEN. Met een *Voorberigt* van Dr. M. COHEN STUART. . . . . . *f* 1.80.

DE HUISVRIEND. *Levensvragen voor Ouders en Opvoeders, beantwoord* door Dr. MORITS SCHREBER. . . . . *f* –,75

Dr. CARL OPPEL. *Hoe moeten wij onze Jongens Opvoeden*? Met een *Naschrift* van W. H. SURINGAR. . . . . *f* –,75.

DE KUNST VAN DECLAMEREN. Naar het Fransch van J. M. LARIVE, door G. T. N. SURINGAR. . . . . *f* 1,80.

Allen gedrukt in het formaat der *gezamenlijke Dichtwerken* van H. TOLLENS Cz., der *Geschriften* van ABM. DES AMORIE VAN DER HOEVEN JR., enz.

*** Verzonden door DE ERVEN C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te Groningen:

De OCTOBER-AFLEVERING van het

ALBUM DER NATUUR,

EEN WERK

ter verspreiding van natuurkennis onder beschaafde Lezers van allerlei Stand,

ONDER REDACTIE VAN

P. HARTING, D. LUBACH en W. M. LOGEMAN.

Inhoud: De Wasfabrikanten onder de Dieren; door *P. Harting.* — *Johannes Kepler*; door *W. M. Logeman.* — Dieren in Oost-Pruissen.

De TIENDE AFLEVERING van

DE HUISVRIEND,

gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land,

VERZAMELD DOOR

J. J. A. GOEVERNEUR.

Inhoud: De Wapenbroeders. Eene militaire schets uit de vorige Eeuw. Vrij naar het Fransch. — Langs den weg opgeraapte Historietjes. Naar *Karl Seifart.* — De Schoolmeester in de greppel. Ware annecdote. — Mijn avontuur in eene IJsboot. Door een Engelschman. — Op een Philosooph. — De Noordkaap. Naar een Deen. — De knapste Zanger. Naar *Hoffmann von Fallersleben.* — Philippowitsch, de Beerenjager. Tooneelen uit het Hongaarsche leven. — Vrouw Michel en vrouw Biehel. — De Heksenmeester van Crunaan. — De Hollandsgangers. — Een koene Tandmeester. — Ernst en gekheid. — Aan onze Lezers.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN EN GESCHENKEN.

VAN DRUTEN en BLEEKER te Sneek, geven uit:

VAN DRUTEN & BLEEKERS

GOEDKOOPE BIBLIOTHEEK VOOR ALLE STANDEN,

TWEEDE AFDEELING:

Verzameling van uitgezochte Romans en Verhalen, Reizen, werken voor Jongelieden, enz.

I. en II. **Levensstrijd en Levensvreugde.**

Een Verhaal. Uit het Engelsch door

Mevr. VAN WESTRHEENE.

2 Deelen met 2 Titelplaten *f* 3,90. Gebonden *f* 4,70.

III. ***A. W. GRUBE,***

SCHETSEN EN TAFEREELEN

UIT HET

LEVEN DER NATUUR EN DER MENSCHEN

IN DE VIJF WERELDDEELEN.

Naar den derden druk uit het Hoogduitsch door

Dr. A. W. VAN CAMPEN.

Azie en Australie.

Met gegraveerden titel en plaat *f* 1,40. Geb. *f* 1,80.

Elk werk is afzonderlijk verkrijgbaar, terwijl bij gunstige opname op onbepaalde tijden meerdere zullen volgen.

De zeer gunstige bijval, die de *eerste afdeeling* onzer „*Goedkoope Bibliotheek voor alle Standen, of Verzameling van Werken over allerlei Vakken van Wetenschap*" duurzaam te beurt valt, heeft ons doen besluiten, daaraan toe te voegen eene *tweede afdeeling*, bevattende eene *Verzameling van uitgezochte Romans en Verhalen, Reizen, Werken voor Jongelieden enz.*, die zoowel door *inhoud* als door een *keurig uiterlijk* en *zeer goedkoopen prijs uitmuntende Lektuur* voor *Leesgezelschappen* zal zijn, en tevens uitnemend geschikt voor *cadeaux*, enz.

De Uitgevers vertrouwen dat zij met deze uitgaaf even goed aan den smaak van het Publiek voldoen, als hun meer en meer blijkt dat met die der *eerste afdeeling*, waarvan reeds 29 deelen het licht zien en bij de 40,000 deelen verkocht zijn, het geval is.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.